

Kálag e Mam míme mébenléd Ndibned ní kálag

Ndibned ní kálag e mam míme mébenléd míme Dyöb álúmté Jɔne. Jɔne mó atelé chó á pónidé eche bad ábe béndübē Krīstəə békúdé'áá metake áyāle adúbe áde béndübēē nén bán Yesu Krīstəə adii Sánḡwéé. Atote áde Jɔne ákóó ahób á kálag tē wén adii ábe bad ábe áténlé chó e'lyág bé nlém ne áwéd bó nlém á abum. Mekan míme Jɔne ábúdé atel á kálag tē wén médií mekan míme Dyöb dénlūmēdtē mó á ndóg-te aá mébenléd.

Kénéé édíí bán mewēmtēn mébúú áte t̄nḡene nsōn̄tēn míme ídé á kálag tē wén, atón áde dēn ákóó abé áwēd-te adii nén; káḡn ne á asóg, Dyöb détm̄ abē bad bé ekoyí ne Satanε áte. Dyöb débēl nén mbwiined ne Sánḡwéé, Yesu Krīstəə. Dyöb désābē abē bad ábe bédúbpe mó ne nlém nhóg, anamed áde ánamédté bó ábé á nkoḡ mí mín mékōlē ne nkoḡ ní sé mé ekóólé.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e'só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhíbe ní kálag míme níwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'loḡ saámbé 8.2-11.19

Dragone ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg híin 14.1-15.8

E'bwəg bé meliḡá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilon, nyam ekwedé
nzum, nkal e'dáádəŋ a metóm, ne Devəle 17.1-
20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoŋ ní mín mékəəlē, nkoŋ ísé mékəəlē,
Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsógteŋ 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan míme mébenléd míme Yesue Krístəə ábélé boŋ mébyéen. Dyöb dêmbě mó mímén mekan aá mébyéen ábel boŋ álūmed ábē bembəlede mam míme mékwógé abenled. Krístəə ambě́l awě mbəlede, Jone abíí mímén mekan alóm áde ánlōmmē ángel áwē. ² Jone mó-’ε anhób mam mésyā́l ngáne ánnýinnē. Mmén mam móō ánhōbpē t̄ŋgene nkalaŋ míme ríhúú ne Dyöb, ne mbóŋ echě ámbídtē Yesu Krístəə. ³ Nnam ríbê ne kénzéé awě aláa’ enén kálag ábel boŋ bad bémpēe béwōg mímen nkalaŋ t̄ŋgene mekan míme mébenléd. Nnam ríbê-’ε ne kénzéé awě awógé mímé nkalaŋ boŋ ahíd-te mam míme méténlédé á kálag-tē wén. Póndé emaá abé benben echě mímén mekan mésyā́l mébenlédte.

Jone alómmé mwembé saámbé melentē

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé míme rídé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsaj ní Dyöb ríbê ne nyé. Dyöb áde ádé, áde démbē, ne áde débē, ne e'dáádəŋ saámbé bélómmé nyé nsimé ne nsaj. Abē e'dáádəŋ é'dé á'sō bé atii dé nkamlēn ádyöb.

⁵ Yesu Krístəə mómpē alómmé nyé nsimé ne nsaj. Mó adé ane awě ahóbe mbále t̄ŋgene Dyöb nyaa echě débíí bán edé mbále. Mó abédé mod a'só awě ansébé apuu, abé-’ε nkamlēne a k̄ŋ é nkōŋsé.

Adáó syánē, abelé-'ε mbéb méekamlánné syánē ámpē, asyog áde ásyógé nĩmē mekií a nló nĩmēd. ⁶ Abelé syánē nēε beprise ábe bébenle Dyōb eche Sán awě akamlan bó. Eche ehúmé ne nĩmē nkamlen mbê abé ne abé. Ebê nê.

⁷ Nyénone', áhūē' ne mbag, mod-té-'ε ányĩn mó, kááñne bad ábe bēmbēl boñ awé, abome áde bēmbomēé mó á awog. Metúmbé mé nkōñsé mēsýāāl-ε mēlēb mó. Nē dēn dōo ébēē, ébê nê.

⁸ Sán Dyōb á Ngume ahóbé aá, “Me-εé ndé Alfaa mbé-'ε Omégaa.” Mó adé Dyōb áde adé, áde démbē ne áde débē.

Jōne anyíné Krístā á ndóg-te

⁹ Ndii Jōne, awen mwānyan. Ndé nhóg awě mómpē adé melelem ngáne nyé ákan nlem áwēsen metake nĩme mépiide bad ábe bédé á nkamlen nĩme Yesu Krístā. Bēmbané me á mbwóg echē mendíb mēlāñnéde eche béchagēé bán Patmōs áyāle menkāl Eyale é Dyōb níláá-'ε bad mekan nĩme nĩnyíné tñgene Yesuε. ¹⁰ Edāádāñ éche Esáá êmpií me á Epun é Sāngú.* Menwóg ehób é ngine ébídé me ámbíd, émbē nēε esaád é eloñ. ¹¹ Enhōb aá “Mam nĩmé ényíné, tel mó á kálag-tē, élóme nĩmén mwembé saámbé nĩme nídé á Efesus, á Semaina, á Pēgamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadēlfia ne á Laudesia.”

¹² Dōo nĩkúnné ányín ehób eche éhóbé'áá áwēm, boñ nĩnyínē metii nĩme bēbánné etrúkāñ ámĩn saámbé mé gól. ¹³ Atĩnté e nĩmē metii saámbé dōo nĩnyíné mod awě awágné moonyoñ. Anhé mengombe nĩme méchábé kááñ mēpē mó á mekuu-sé,

* **1:10** Epun é Sāngú ébédéε melelem nēñgáne mbwe ní Sōndé.

awáá-'ε etûd é gól á tâl. ¹⁴ Esid é nló épúbé'áá mós féréd née mbóm, mîd méchodné mós áte née muú. ¹⁵ Mekuu mémbě mós née ekii éche béchəgέé bán brôns eche béhédé á dü bonj ébé byánán épene' áte, ehób-pe édumé mós áte née mendíb míme mésobpe'. ¹⁶ Betintine saámbé bémbē mós á ekáá émbáá, páá e nsəl míbe echē ekóbpe bwāmbwam ebíd mós á nsəl-tê, e'só-'ε é'pené mós née enyen éche étômtan apen.

¹⁷ Ade nínyíne mós, menkwě mós á mekuu, mbé née mod awě awédé. Dóo ábáné me éche ekáá émbáá á yəl bonj áhōbē aá “Weebáá”, me-εé ndé Mod a Mbooted mbé-'ε Mod a Asóg. ¹⁸ Me-εé ndé ane awě adé alongé. Menwé bonj bəəb ndé á alongé abé ne abé. Nwóó nkamlen ámín e kwééd nwóŋ-ge ámín e mbwóg e kwééd. ¹⁹ Bəəb-póó tēl mekan ásē míme ényíneé, míme mébenlad bəəb ne míme mébenléd. ²⁰ Kun e e'koŋnéd echē edé tŋŋene betintine saámbé ábe bédé me á ekáá émbáá ne metii mé etrukán saámbé me gól edii nén: Betintine saámbé bédii ángel é mwembé saámbé, metii mé etrukán saámbé-'ε médii nímé mwembé saámbé.”

2

Jəne alómme mwembé mé Efesus póle

¹ Ane awě anwágén moonyon anláá me nén aá “Telé ángel echē edé á mwembé míme ídé á Efesus nén wεé, Mod awě awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awě akag átíntē e metii mé etrukán saámbé mé gól mós alómé enén póle. ² Mbíi mekan míme nyébélé. Mbíi meé nyétédé ntŋ bwāmbwam, mbíi-'ε meé nyēkaá nlém áwεsen. Mbíi ngáne nyéeheléé e'bébtéd é' bad akob, mbíi-'ε

ngáne nyébélé boŋ nyéchēm bad ábe béchágé yǎl bán bédé bembapεε bé nlomag áde béesaá, boŋ nyédibēd-τε bán bédii bekal bé dǎádəŋ bé metóm. ³ Mbíi méé nyēwεsan ne e'kaŋ bé nlém, nyékude-ε metake á dīn ádēm, boŋ kénê nlém nlyágé nŋwúú nyé ábum ngáne nyéhídεé με. ⁴ Boŋ nhóbe áyǎl echên nén μεέ, nyéēdǎǎ'έ με bǎǎb ngáne nyénsēbēē με adəŋ. ⁵ Bǎǎb-pǎǎ, nyébēn nyékoŋ anyín nyaa echē nyépédé akwε. Nyéte de áden abé dé mbéb nyébele mekan níme nyébélé'áá áde nyébóótédé Yesue ahíd. Nzé nyéētεdte áden abé dé mbéb, né mǎpě áwēn nhúd ádēn atii dé etrukán á e'dii. ⁶ Boŋ dyaŋ á bwām áde nyébeleé ádíi, nyéētimtεé mǎd áyǎl wéε mam nímé bad bé epepé ábe Nikolausε ábe mémpē méetimtεé mǎd áyǎl. ⁷ Kénzée awě awóó metúu, áwóge chǎm éche Edǎádəŋ élângeé mwembé. Kénzée awě atómé mekan mé ebébtéd áte, mǎbe mó kunze ádyé epum é bwel éche ébele bad bébé á alongé á ngíndé, éche é'kwoge á Paradis.”

*Jəne alómmé mwembé
níme rídé á Semaina pǎle*

⁸ Anláá-ε με ámpē áá, “Telé-ε ángel echē edé á mwembé níme rídé á Semaina nén wεé,

“Mod awě adé mod a'só abé-ε mod awě adé mod a ndimten, awě anwé boŋ abé á alongé ámpē, mó alomé enén pǎle. ⁹ Mbíi nímēn metake mbíi-ε méé nyédii betóótókē bé bad, boŋ kénê nyédii behǎn bé bad. Mbíi e'bébtéd é' mam ábe bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénεε béesaá, béhóbeé nyé áyǎl. Bédii bad ábe bédé bad ábe Satanε ké'ε bad ábe bédé áwē echoŋ. ¹⁰ Nyéebáá' metake níme méhúé' nyé á'sō. Nlânge nyé μεέ, Satanε ábēl béhē

nyé donge á bad á mbwəg, wée nyékudté metuné áyāl e epun dyôm. Abel nê äkəg áden adúbe. Ké nyéwāg ké wúen, nyébê nyédúbe me. Nzé nyébelé nê, né me-’ε məbe nyé alongé áde déemaá’ nêngáne nsábe ní mod awě atōmbwéné. ¹¹ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edəədəη élāngéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte béewáá kwééd e edəədəη.”

*Jəne alómmé mwembé
níme rídé á Pegamum póle*

¹² Anláá-’ε me ámpē áá “Telé ángel echě edé á mwembé níme rídé á Pegamum.

“Ane awě awánlé páá e nsəl míbe echě ekóbpe’, mó alómmé nyé enén póle. ¹³ Mbíí wée nyédye’é, wée Satanε níme nkamlen rídí. Nyébê nyésun nlém áwēm. Nyēmbé nyédúbé me ne nlém nhóg ké á pónde echě Antipase. Antipase ambíd me mbónη e mbále, bēnwūū’é mó átíntē echēn wée Satanε ádyεε’é. ¹⁴ Bon nwóó nguse e mam áhób nyé áyāl. Baahóg bédé átíntē echēn ábe bēhíde ayóge áde Balamε. Balamε mó anlúmed Balage ngáne ásōlédte bad bé Israel á mbéb-te adyé áde bedyágé’áá medyé níme bébágé’áá myōb mémpēe née mendε, amběl-le békābē mesón. ¹⁵ Chōm émpēe éche níwōηné nyé édíi nēn bán, baahóg bédé átíntē echēn ábe bēhíde adúbe áde Nikolausε áyágtéé. ¹⁶ Né-əó, nyétede áden abé dé mbéb. Nzé nyéētεdte, né məwāmsēn ape áwanen ábē bad, mbenléd páá echě ebídé me á nsəl áwanen ábē bad. ¹⁷ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edəədəη élāngéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte, məbe bó mána níme níkōηnédé bó, məbē-’ε bó aláá áde ápúbe’. Amīn e ádé aláá, bétélé

dın dék̄ōlē áde modmod éebíı́'é étōmēé mod awě bēbēé ádē aláá.”

*Jone alómmé mwembé
nıme rıde á Tiatira póle*

¹⁸ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé nıme rıde á Tiatira nén wēé,

“Me Mwān a Dyōb awě mıd méchodnēé áte nēe muú, mekuu-’ε mébé mó nēe ekii éche béchəgēé bán brōns boŋ ébé byánán echodne’. ¹⁹ Mbíı́ nsón nıme nyébelēé. Mbíı́ edəŋge éche nyéwánléné me, mbíı́-’ε adúbe áde nyédúbpé me. Mbíı́ abele áde nyébenlēé me, ne nlém nıme nyékáá awesen áde nyéwéséné. Mbíı́-’ε nén mēé, nsón nıme nyébelēé bōob, rıtómé nıme nyénsēbēē abel. ²⁰ Boŋ chōm éche rıhóbēé nyé áyāl édiı́ nén mēé, nyéwesen mmwaád awě béchəgēé bán Jesebele. Achəge yāl aá módıı́ nkal é’dəádəŋ a Dyōb. Ayágte’, ádogné ábēm bembəlede ádē adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé nıme bébágé myōb mémpēe nēe mende. ²¹ Mbagé mó pónde mēé átede nımē mbeltéd mé mbéb boŋ eéhēdēē akáb dé mesón atede. ²² Nyénəne’, mébwēm mó ne bad ábe akábnēé mesón á anəŋ dé nkole, békūd-te metuné mé ngıne. Mēbel nén nzé béēsóge nımē mekan mé mbéb abel ne ane mmwaád. ²³ Měwūū bad ábe béhıde chōm éche áyágtēé, mwembé rısyāāl-le mébıı́ nén bán me-éé ndé ane awě abıı́ mewēmten ne nlém nı moosyāál áte. Mod ké ahéé awě abelē mbéb né-’aá mékōgsēnnē mó.

²⁴ “Boŋ nlāŋge nyé bad ábe nyélyəgé ásē á Tiatira, ábe nyéehıde áden ayáge, nyé ábe nyéeyáɡké mekan nıme béchəgēé mekan mé kun mé Satan, meéhēdēē mēé rıtaged nyé ámpē. ²⁵ Boŋ

pen, nyébê nyésuṃ nlém áwêṃ kóòṃ ne áde mépeé.
²⁶ Bad ábe betómé mekan mé mbéb áte boṃ
 bébelé-'ε mam míme rílangé bó meé bébel, kóòṃ ne
 á asóg dé ádāb alongé á nkòṃsé te wēn, mēbe bó
 kunze ákamlen meloṃ mésyāāl. ²⁷ Békamlén bad
 bé mímê meloṃ ne ekáá éche éhyédé, békògtéd-
 te bó áte ngáne mod ákòtadté mbeé é mōg áte.
²⁸ Melemlem ngáne echem Sāṃ ábágé me ngíne,
 néε mémpē mébéé ngíne wéε bad ábe betómé
 mekan mé mbéb áte. Né-òó, áyāle betómé mekan
 mé mbéb áte, mēbē bó tintine a mbwembwe.
²⁹ Kénzée awē awóó metúu, áwóge' chōm éche
 Edáádəṃ élanṅgé mwembé.”

3

Jəne alómme mwembé míme rídé á Sadis póle

¹ Ane mod awē anwágén moonyoṃ anláá me
 ámpē aá, “Telé ángel eche edé á mwembé míme
 rídé á Sadis nén wéé,

“Me awē nwánlé e'dáádəṃ é' Dyōb saámbé,
 nwalé-'ε betintine saámbé, me-εé nlómme nyé
 enén póle. Mbíí nsón míme nyébeléé. Bad béhóbe
 nén bán nyédé á alongé, boṃ nyéēsaá á alongé.
² Nyékábned. Nyéhede mímēm nsón asóg dé
 abel, boṃ bəəb nyéwéd yāl áte nyébel mó bwām,
 áyāle nnyíné nén meé mímēn nsón méekwōgnedéé
 á'sō ábe ádēm Dyōb. ³ Né-òó, nyékamtēn chōm
 éche nyén'yāgēē ne eche nyēnwōgkē, nyékoo
 chó, nyétedé-'ε áden abé dé mbéb. Boṃ nzé
 nyéekábnede, né mēpē nēṅgáne nchíb, nyéebíí-'ε
 pónde échē mépeé. ⁴ Nyéwóó nguse é bad á dyad

á Sadis ábe béēwógté échab mbóté mbinde. Bébé ne me, béhé mbóté éche épúbe' áyāle békwoǵnéde. ⁵ Né-ǵó, kénzée awě atomé mekan mé mbéb áte, mómpē áwāā mbóté échē épúbe, melemlem ngáne bó, méehúd-taá mó dīn á kálag e alongé. Měhōb á'sō ábe echem Sāḡ ne á'sō ábe éche ángel nén meé bédii ábēm. ⁶ Kénzée awě awóó metúu áwóge chōm éche Edāóđḡ elāḡgēé mwembé.”

*Jḡne alómmé mwembé
míme rídé á Filadelfia póle*

⁷ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel e mwembé míme rídé á Filadelfia nén weé,

“Mod awě asáá abé-'ε mod a mbále, mó alómé enén póle. Awóó ngíne ákamlen nēḡgáne Dabide ákamlánáá. Nzé adībpé modmod éēhēlēē adib, nzé adibé-'ε modmod éēhēlēē adibe. ⁸ Mbíi nsón míme nyébeleé. Nōné', ndībnédé we ekob éche édé we á'sō-te, modmod éēhēlēē-'ε chó adib. Mbíi meé ngíne echē nyéwóó edé mwāmpīn boḡ kénē nyēhíde échēm eyale, nyéehóbēé bán nyéebíi'ε me. ⁹ Nyénōne', bad ábe bédé echon éche Satane, ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénēe béesaá, bédii bad ábe békale metóm. Měbēl bēpē áwōḡ, békwe we á mekuu. Měbēl-le bó moosyāál bēbii bán ndāó we. ¹⁰ Ngáne edíi bán nyēhíde échēm eyale éche rílangé nyé meé nyékaḡ nlém áwesen metake, mémpē meékāó nyé á pónde e metake míme mépē á nkōḡsé, ákag bad bésyāál ábe bédé á nkōḡsé-te. ¹¹ Nkwogé ape, nyédii nyésun nlém áwēm ábel boḡ modmod eékobné nyé mímen nsábe. ¹² Bad ábe bétomé mekan mé mbéb áte, měbel bó akon á ndáb echē ádēm Dyōb, béebíd-taá áwēd-te ámpē mbéd. Mětēl bó dīn áde ádēm Dyōb áyāl, mětēl dīn

á dyad áde ádêm Dyöb, Jerusalem a ekóólé awě ahúú ne ádêm Dyöb, ámín. Mětěl-le bó ádêm dñn dékōōlē á yāl. ¹³ Kénzée awě awóó metúu áwóge' chöm éche Edəádəŋ élāŋgée mwembé.”

*Jəne alómmé mwembé
míme rídé a Laudesia póle*

¹⁴ Anláá-’ε με ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé míme rídé á Laudesia, nén wεé,

“Ane awě adé Ebê nê, awě abεle ngáne Dyöb áhεdεé, abé mbóŋ e mbále, mbwiined ne mós-’aá se á mbooted Dyöb dēnhəgkē chöm ésyāāl, mós alómé enén póle. ¹⁵ Mbíi nsón míme nyébelεé. Mbíi mεé nyéehóó’ε nyéehūnnē-’áa. Nyémbé nyéhóó’ ké’ε nyéhunne’. ¹⁶ Né-ōó, ngáne nyédíi etənέ, nyéehóó’ε nyéechodté-’aá, mébídēd nyé áwēm nsal tē. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyédé nhən, nyēwóó bwēm é’syāāl, nyé bán nyéetógée-’ε chömchöm. Boŋ nyéebíi’ε bán nyédíi bad ábe bétómtan atag ábe békóbténé etyəg, ábe bédé atóg, ábe békwédé ndím, bεbέ-’ε nsób. ¹⁸ Né-ōó, nlébe nyé nén mεé nyéchan gól áwēm echě bétómté á muú-te, ábel nén nyébê nhən. Nyéchan-ne mbóté áwem éche épúbe nyéwáa chó, ábel boŋ e’són abε mímεn nsób mίπεεnεé, béēnyinnād. Nyéchan-ne dyög áwēm áde nyéwəgēdtē á míd ábel boŋ nyényinne’.

¹⁹ Bad ábe rídáá nkānne bó áte ríkəgsān-ne bó. Né-ōó, nyéwōŋ kán nyétεde-’ε áden abé dé mbéb.

²⁰ Nyénəne’, ntyéémé á ekob nkume-’ε chó. Kénzée awě awóge με ehób boŋ ádíibē ekob, mēsōl, ndyé ndyééd ne mós, mós-’ε adyé ndyééd ne με. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbε bó kunze ádyεε ne με á atii dé nkamlεn, melelem ngáne mmēn

ámpē méntōmmē bad bé ekoyí áte bon ńdyēē ne echem Sány áwē atii dé nkamlen. ²² Kénzēé awē awóó metúu áwóge' chōm éche Edáádəŋ élanḡeé mwembé.”

4

Jəne anyíné atii dé nkamlen áde áde amin

¹ Ambid enén dōo ńnyíné ndóg empée. Men-nyín ekob ádyōb éche édíbnédé. Dōo ńwógé ehób éche ésébpé ahób áwēm, ébédé nēe elon, élanḡeé me nén aá, “Hyăḡ amin hén, mēlūmēd we mekan nĩme métəŋḡéné abenled ámbid e enén pónde.” ² Abwōḡ-ábwōḡ dōo Edáádəŋ é Dyōb épíídé me. Hê dō-'aá ńnyíné atii dé nkamlen, ńnyínē-'e ḡáne mod ádíídé dō. ³ Ane mod awē andíí ádê atii dé nkamlen, yəl epené'aá mó áte nēe meláá nĩme béchəḡeé bán jáspa ne kanélian. Ngubélen-ne ámpē enləŋnéd atii dé nkamlen. Ene ngubélen epené'aá áte nēe aláá áde béchəḡeé bán emeran. ⁴ Metii mé nkamlen mémpēe móom mébe ne méniin mēnləŋnéd ádê atii dé nkamlen, bad bémbáá-'e móom mébe ne bēniin bēndíí nĩmē metii mé nkamlen. Bēnwāā mbóté éche épúbe béhé-'e e'kóté bé nkamlen é' ḡól á nló. ⁵ A atii dé nkamlen hê, emwēdmwēd ébídé'aá, e'saad ébide', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbe ábe é'chodne' é'bédé á'sō ábe ádê atii dé nkamlen. Abê e'kag saámbe é'dii e'dáádəŋ é' Dyōb saámbe. ⁶ Chōm émpēe ébédé á'sō ábe ádê atii dé nkamlen éche émbē nēe edíb é nkwe éche ewáḡne dyené bon ényinné'aá áte.

Nyam éniin enləŋnéd ádê atii dé nkamlen ped esyāal éniin. Míd mébédé bó yəl esyāal, á'sō ne

ámǐd. ⁷ Nyam e'só ebédéé nēe ngii, nyam echē elónténé ébe ebédé nēe nyag, echē elónténé éláán enwón e'só é' moonyon, echē ch'ó-ε elónténé éniin embé nēe mbyε awě apumme'. ⁸ Echē nyam éniin téé, enwón mepab ntóób, mǐd-te ménlōn bó yāl esyāál, kááñne á mepab-tê. Békóné'áá bwēm nkūu ne mǔte ésebán békōmme áte. Békóné'áá bán, “Sán Dyōb á Ngumε, asáá, asáá, asáá.

Mó ambé, mó adé, mó-'aá āpě.”

⁹ Echē nyam éniin ékōnne ane awě adiídé atii dé nkamlen mó awě adé á alongé abé ne abé. Békōnnē mó nkāngé nĩme nĩbage mó ehúmé, edúbé ne meságnen. ¹⁰ Póndé echē békónéé nê, ábê bad bémbáá móom mébe ne béniin bēnkwx̄ áse á'sō wéε ane awě adiídé atii dé nkamlen, awě adé á alongé abé ne abé, bébage mó edúbé, bébwēm ábab e'kóté bé nkamlen á'sō ábe ádé atii dé nkamlen békōnnē bán,

¹¹ “Awed Sánḡwéé ne áded Dyōb, ekwōgnédé ākud ehúmé, edúbé ne ngíne, áyāle nēn wε-εé ehāgé bwēm é'syāāl, mmōñ-εé etíídé āhāg bó ne ābeł é'bê.”

5

Mwān-a-Ndyōñ ní mbód mó akwōgnédé ádibe nhíbe ní kálag

¹ Héε nĩnyíne nhíbe ní kálag á ekáá émbáá éche ane awě adiídé atii dé nkamlen. Mmē nhíbe ní kálag, bēntel mó bwēm áyāl pεd esyāāl ébe, bényāg bédīb-pε mó ne e'diben saámbe.* ² Dóo nĩnyíne

* **5:1** E'diben saámbe é'bédéé e'twé ábe bépennáá nhíbe ní kálag, mod awě adǐbpé'áá-ε bó abédéé mod awe ene kunze émbagnédé.

ángel e ngíne ehóbe ne ehób éche échágké aá, “Nzé-módé akwögnédé âbóo e’ díben bonj ádíbē-’ε nhíbe ní kálag áte?” ³ Bonj ké ádyōb, ké á nkōṣsé ké’ε á mbwóg e baásē, modmod eebédeé awě ahelé’áá mímē nhíbe ní kálag adibe áte ké’ε ânōn mó áte. ⁴ Menchií bwāmbwam áyāle nēn bēnkēnyínné modmod awě akwögnédé ádibe mímē nhíbe ní kálag áte ké’ε ânōn mó áte. ⁵ Dóo mod ambáá nhóg álānggēé me aá, “Weéchyēē’. Nōné’, Ngii-e-nyame awě abídé á túmbé e Juda, á mbyaa míme kēṅ Dabidε atómé nzum áte. Ahεle ahúd-tε ábê e’ díben saámbé, ádíbē-’ε mímē nhíbe ní kálag áte.”

⁶ Dóo rínyíné Mwān-a-Ndyōṅ ní mbód atyéémé átíntē e atii dé nkamlēn ne échē nyam éniin, bad bémbáá béléṅnédé mó. Mmē rídyōṅ ní mbód mémbe nēε míme béwúú. Ménwōṅ meséb saámbé, ne mīd saámbé. Mmē mīd saámbé mósó médé e’ dāádāṅ é’ Dyōb saámbé ábe Dyōb álómé nkōṣsé áte rísyāāl. ⁷ Ane Mwān-a-Ndyōṅ ní mbód ankē nhíbe ní kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awě andíí atii dé nkamlēn. ⁸ Ade átédé nē échē nyam éniin ne ábê bad bémbáá móom mébe ne bēniin, bēnkwe áse a’ só wéε ane Mwān-a-Ndyōṅ ní mbód. Abê bad bémbáá bó mod té anwálé rílendε ne kúmbe é gól, elón e’ twé áte. Abê e’ twé é’ díí mekáne mé bad bé Dyōb. ⁹ Bēnkōn nkōṅgé mékōōlē nēn bán,

“Ekwögnédé átéd nhíbe ní kálag,
ne ádibe e’ díben ábe bēndibpé.
Ekwögnédé áyāle nēn bēnwū wε,
ékōdnéd-tε bad bé Dyōb rímōṅ mekií.
Ebelé bétímé bad bé Dyōb.
Bémbíd metúmbé ne metúmbé,

béhóbé mehób nyaa ne nyaa,
 bébíd meloŋ ne meloŋ,
 bébé-’ε ndín é bad ésyāāl.

¹⁰ Abelé syánē beprise ábe bébenle áded Dyöb,
 békamlán-ne á nköŋsé.”

¹¹ Dóó rínóné ámpē boŋ ríwōgē ehób é’ ángel biib,
 élóŋnédé ádé abwóg dé atii dé nkamlen wéé échē
 nyam ne bad bémbáá bébédé. Echē ángel ébédé
 e’kálé ne e’kálé, e’dun ne e’dun. ¹² Bénkōn ne ehób
 éche échágké bán,

“Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód míme bēnwū’ē
 akwōgnédé ákud ngíne, nhōn, debyéé, ngum,
 edúbé, ehúmé ne mekenag.”

¹³ Dó-’aá ríwógé nhəgtéd rísyāāl míme rídé ádyōb ne
 á nköŋsé, á mbwóg e baásē, á edíb é nkwx̄-te, bwēm
 ésyāāl ábe é’dé áwēd-te békóne bán,

“Mekēnag, edúbé, ehúmé ne ngum
 bébê ne ane awē adiídé atii dé nkamlen,
 bébê-’ε ne Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód, abé ne abé.”

¹⁴ Echē nyam éniin éhóbé’áá bán, “Ebê nê.” Bad
 bémbáá-’ε bēnkwx̄ ásē bébagé-’ε mó edúbé.

6

*Jōne anyíné Mwǎn-a-Ndyoŋ mí
 mbód adibpé e’diben ntóób*

¹ Dóó rínyíné ane Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód
 adibpé ediben ehóg áfintē e e’diben saámbé. Héé
 ríwógé nyam póg áfintē e échē nyam éniin éhōbē
 aá “Hyǎg!” Ehób ébédé chó néé dyōb ákume áte.

² Héé rínóné boŋ rínyínē hósē echē épúbe’. Mod
 awē andíi chó anwálé épwεεε bébē-’ε mó ekóté
 e nkamlen. Abédé mod awē ayōgké nzum atóm

áte akagé'áá-'ε áκε δέτόμ nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekoyí.

³ Dóo rínyiné ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adibpe ediben éche élónténé é'βε. Dóo ríwógé nyam echě élónténé éβε, átíntê échě nyam éniin ehóbe aá, “Hyǎg!” ⁴ Hée hósε empée, echě eyage bwambwam, ébídé áwed. Bêmbě mod awě andíi chó kunze bán áhúd nsaŋ á nkõŋsé-te ábel boŋ baányoŋ béwúε' nhóg ne aníníi. Bêmbě-'ε mó sǎŋkalaa a nkwáté.

⁵ Ade rínyiné ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adibpe e'diben ábe é'lónténé é'láán, dóo ríwógé nyam echě élónténé é'láán, átíntê e échê nyam éniin ehóbe' aá, “Hyǎg!” Hée rínyiné hósε echě ehíne'. Mod awě andíi chó anwálé kílo á ekáá. ⁶ Dóo ríwógé ehób nêŋgáne ehób éche ébídé átíntê e échê nyam éniin, ehóbe nén aá, “Asii á ngun ahóg ngên áyāl e nsábe mé nsón mé epun é bín ne mesii mé báli méláán míme méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bín. Boŋ pen mod eebébté mól ne mím.”

⁷ Dóo ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adíbpé ediben éche élónténé é'niin. Hée ríwógé nyam echě elónténé éniin ehóbe' aá “Hyǎg!” ⁸ Hée rínyiné hósε echě edé mbále. Mod awě andíi chó béchágé'áá mó bán Kwééd, Mbwóg e kwééde-'ε áhídē mó ámbíd. Bêmbě b́ ngíne ákamlen eped é nkõŋsé ehóg átíntê e'ped éniin. Bénhōb bán ábenlad nkwáté, nzaa, nkole ne e'loo nyam áwúene bad, á nkõŋsé te.

⁹ Dóo ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adíbpé ediben éche élónténé é'taan. Hée rínóné á menyán mé e'twé sé, boŋ rínyinē' e'dáédəŋ ábē bad ábe bénwū' é áyāle békálé'áá eyale é Dyōb béhōbē-'ε mam mé mbále t̄ŋgene Dyōb nyaa eche sébíi bán

mbále ch́ó edé. ¹⁰ Abê e'dáədəŋ é'hóbé'áá ne ehóv éche échágké bán, "A-Sáŋ Dyöb a Ngum, wε awě esáá ebé-'ε mbále, káəŋse pón dé ehéé wékāadtē bad bé nkōŋsé boŋ ékūn mekií nímēd míme bésyógé?" ¹¹ Héε bébágé bó mod téé mengombe míme mépúbe', béléáá-'ε bó bán bésine mwāmpīn ní pón dé, káəŋ ne á pón dé eche mesoŋgé mé baányan bé bembələdε ne baányan bé Křisto mélōnnē, ábe bēwūū' é bōmpē melemlē ngáne bēnwūū' é bó.

¹² Dóó ane Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód ádíbpé ediben éche élónténé ntóób. Héε nínyíne ngáne ndəb énáŋnéde ne ngíne, enyεn-ne énhīn bwāmbwam, ngəŋ esyəəl-le éyəge' néε mekií.

¹³ Betintine bēnhūn á nkōŋsé ngáne e'pum é mel é'soodé nchəle áde epub éságté alín á bwel.

¹⁴ Abobe dényyōŋ nēŋgáne bédáá nhíbe ní kálag áte míme bēnyī' é áte. Mbəod ésyāəl ne mbwóg ésyāəl éche mendīb méləŋnéde bēnhidé á e'dii. ¹⁵ Héε kəŋ é nkōŋsé, ndəle é bad, bad bēmbáá bé sánze, behəŋ bé bad, ngíne é bad, betāŋ ne kunze békōŋgé yəl á pwóg é meláá tē ne á meláá míme mébédé á mbəod mīn. ¹⁶ Béchágé'áá mbəod ne meláá bēhōbē bán "Nyéhūnted sé ámīn nyékúten sé ábel boŋ ane awě adé á atii dé nkamlεn eenyíne sé, meliŋgá mé Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód-tε méepiidé sé. ¹⁷ Epun é ebébtéd éche nímāb meliŋgá mébídeé áwed émáá apε, modmod éehenlé-'áá ch́ó atəŋεn."

7

Bembələdε bé Dyöb békúde e'chem a'só é' mbəm

¹ Ade nē atómé, mennyín ángel éniin étyéémé á metóŋgé mé nkōŋsé méniin. Echē ángel énkəŋ

metónǵé mé nkõǵsé méniin níme epub étóméé âbel
 bon epub étõmê' á nkõǵsé, ké'ε á edíb é nkwx̃ ké'ε
 tâǵene bwel ké e'hóg. ² Dóo rínyíne ángel empée
 ebíde á ped echě enyεn ebídeé, awánlé e'chem
 é' Dyõb dé alongé. Héε ene ángel ne ehób éche
 échǵké, échǵéé échíníí ángel éniin eche bébǵgé
 ngíne âbébed nkõǵsé ne edíb é nkwx̃ ³ bon álanǵē
 bó aá, "Nyéebébté nkõǵsé, ké'ε edíb é nkwx̃ ké'ε
 mel, kǵǵne á pónde echě débādēē bembaledε bé
 Dyõb e'chem á mbǵm." ⁴ Dóo ríwógé mesonǵé
 mé bad níme bébǵdté e'chem á mbǵm. Bébéde
 Mbwǵkel ekalé póg, móom mé e'kálé méniin ne
 e'kálé é'niin. Mmê mesonǵé mémbid átínté e
 metúmbé mé alon á Israel mésyāāl dyôm ne mébe.
⁵ Mesonǵé mé bad níme bémbādēē ábê e'chem á
 mbǵm á túmbé e Juda mébéde dyôm dé e'kálé ne
 é'be. A túmbé e Ruben mébéde dyôm dé e'kálé ne
 é'be, á túmbé e Gad mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be.
⁶ A túmbé e Ashεε mesonǵé mé bad mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Naftali mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Manasε mébéde dyôm
 dé e'kálé ne é'be. ⁷ A túmbé e Simionε mesonǵé
 mé bad mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé
 e Levi mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e
 Isaka mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be. ⁸ A túmbé e
 Zεbulon mesonǵé mé bad níme bémbādēē e'chem
 á mbǵm mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé
 e Josεb, mébéde dyôm dé e'kálé ne é'be, mébé-'ε á
 túmbé e Benjamin dyôm dé e'kálé ne é'be.

Nsábe níme bad bé Dyõb békudté

⁹ Ade nén átómé dóo rínyíne nkúú ní bad.
 Bēmbuú áte nyaa echě modmod éhele'aá bó atón.

Bémbíd meloŋ ne meloŋ, bémbíd metúmbé ne metúmbé, bébé nyaa é bad ésyā́l béhōbē-’ε mehób nyaa ne nyaa. Béntyēēm á’sō bé atii dé nkamlen ne é’ Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód. Béhē mengombe míme mépúbe’ béwálé-’ε e’kikag é’ mií á mekáá. ¹⁰ Béhóbé’áá ne ehób éche échágké bán, “E’sooson é’ baányon é’húe ne ádéd Dyōb, Dyōb áde ádíidé atii dé nkamlen, é’húē-’ε ne awe Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód.” ¹¹ Bad ábe bēnləŋnéd ádē atii dé nkamlen bébédéε ángel ésyā́l, bad bémbáá, ne échē nyam éniin. Bēnkwx̄ ásē á’sō bé atii dé nkamlen bébagé-’ε Dyōb edúbé. ¹² Béhóbé’áá bán, “Ebê nê! Nnam, ehúmé, debyéé, meságnen, edúbé, ngíne, ne ngum bébê ne ádéd Dyōb abé ne abé! Ebê nê.”

¹³ Dóo mod ambáá nhóg ásedtéε με αά ken, “Benzéé bēn ábe béwáá mengombe míme mépúbe’? Héé bébídé’?” ¹⁴ Mentimtén mó meé, “A-sán, wε-εé ebíí.” Dóo álángeé με αά, “Ábén bad bóo bétómé metake με ngíne áte; béwóbpé nímāb mengombe ne mekií mé Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód, bépúbté mó. ¹⁵ Né-’áá ábélé boŋ bébé á’sō bé atii dé nkamlen á Dyōb, bébagé-’ε Dyōb edúbé nkuu ne mūte áwe ndáb e mekáne. Ane awē adé á atii dé nkamlen, adé áhed pónde ésyā́l ânən bó. ¹⁶ Nzaa éewaá bó ámpē mbêd, pí-d-ε ámpē éekóbpé bó mbêd. Enyεn éebábédte bó, béewóg-kaá e’chode bé ekíde é’ ngíne. ¹⁷ Ayāle nén ane Mwǎn-a-Ndyoŋ mí mbód awē adé átíntē e atii dé nkamlen, mwēn ənən bó. Alyāgēd-ε bó wéε mendíb míme mbídé á n’yélé míme mbage’ alongé médíí. Dyōb-πε ámpē dépínē bó mésod mésyā́l á mīd.”

8

*Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adĩbpé
ediben éche élonťéné saámbé*

¹ Dóó ane Mwǎn-a-Ndyɔŋ ní mbód adĩbpé ediben eche élonťéné saámbé. Ade adĩbpé chó, ekíde énhōō áte ádyōb, dyam-éé áde eped é háwa. ² Héé nínyíne ángel saámbé éche etyéémé á'sō e' Dyōb, bébágé bó e'lon saámbé.

³ Dóó nínyíne ángel empée epedé, etyéémé á'sō é' menyán mé e'twé, awánlé d̄ise á gól áde béhyântéé e'twé áte. Bēmbud mó e'twé abe bán áladten mekan mé bad bé Dyōb bésyāāl ábe mende á menyán mé gól. Mmē menyán mébéde á'sō bé atii dé nkamlen. ⁴ Mwěntud níbidé'áá áyāl e e'twé ábe ángel énwālēē, níkäg ámin ne mekáne nĩme ene ángel ékánnádtáá bad bé Dyōb. Ene ángel entyéém á'sō é' Dyōb. ⁵ Héé ene ángel étédé kúmbe eche e'twé é'béde áte, atéd muú nĩme mémbid á menyán mé e'twé, alónéd áwēd-te, boŋ ásyōg á nkōŋsé. Nén dēmbel dyōb ákumé áte e'saad ébide, emwedmwed étóme, ndōb-pe éñəŋnad.

Ángel etóó e'lon bé'só é'niin

⁶ Dóó échē ángel saámbé éche énwālē e'lon saámbé ébōŋséné átōŋ ábē e'lon.

⁷ Ángel e'só entōŋ échē elon. Héé meláá mé mbúú ne muú nĩme méládténé ne mekií bébóótédé asoo á nkōŋsé. Eped ehóg átínté e'ped bé nkōŋsé é'láán emmad ahyán. Eped é ahín é mel ehóg átínté e e'ped é'láán ne byaá é'syāāl bēmmad ahyán.

⁸ Ángel eche élonťéné ébe entōŋ échē elon. Héé chōm éche éwágné néé sánkalaa a mbōod echē

ehyáa' éhúné á edíb é nkwě te. ⁹ Eped e edíb é nkwě ehóg átíntê e'ped é'láán, êntĩm mekií. Donje ahóg-ke átíntê e monje méláán mé bwēm ábe é'dé á alongé bēnwē á edíb é nkwě-te wê. Donje á stíma ahóg-ke átíntê monje méláán éche ébédé á edíb é nkwě te wê chópē êmmăd abéb.

¹⁰ Angel echê elónténé éláán entónj échē elon. Héε sánkalaa a tintine awě achōdné'áá néε ekag ábídé ádyōb, ahún ámín e eped ehóg átíntê e'ped bé e'díb é'láán ne ámín e mendíb míme mébídé' á n'yélé. ¹¹ Dín áde ane tintine ádíi "E'chəə." Eped é mendíb ehóg átíntê e e'ped é'láán, é'chóó'áá. Bad híin ábe bēmmwē míme mendíb bēnwē áyāle nén méchóó'áá.

¹² Angel echê elónténé éniin entónj échē elon. Dóo chōm ébómé eped é etondεε ehóg átíntê e'ped é'láán, ébōm eped é ngōn ehóg átíntê e'ped é'láán, ébōm eped é betintine ehóg átíntê e e'ped é'láán. Nê dēmběl eped ehóg-téé átíntê e'ped é'láán ábe ábén bwēm bēnkwě ehíntén. E'nyínen bé ekíde bēnkēmbáá á eped é mūte ehóg átíntê e'ped é'láán, bēnkēmbáá-'áá á eped é nkūu ehóg átíntê e'ped bé nkūu é'láán.

¹³ Dóo ínóné bonj ínynīnē' mbyε apumme se ádyōb te álēbpē-'ε ne ehób éche échógké áá, "Medim, medim, medim mébē ne bad ábe bēdyéé' á nkōñsé á pōndé eche échíníí ángel éláán étōngē ábāb e'lon, ábe bēkwógé atónj."

9

Elon éche elónténé é'táan

¹ Angel echê elónténé étáan entónj échē elon. Dóo ínyníne tintine abídé ádyōb ahún á nkōñsé. Bēmbε

mó e'kii bé echóg échě éewóo asóg. ² Andibé nsal mé echóg échě éewóo asóg. Mwěntud mémbíd áwēd-te míme rídé nêḡgáne mwěntud míme ríbídé á muú ní ngíne. Mmê mwěntud, mémběl enyεn éche épéné'áá éehelé'áá ekíde anyíned. ³ Dóo bengóméé bébídé á mwěntud tê wê, bésūd á nkōḡsé. Bêmbě-ε bó ngíne nêḡgáne bengaabobe bé mpwεn ábe bédé á nkōḡsé. ⁴ Bénlāā ábê bengóméé bán béebelé nkáákəə ké'ε byaá ké'ε mεl ebébtéd ké ehóg. Boḡ bán bébel ebébtéd dásō wée bad ábe béēwōo e'chem é' Dyōb á'sō é' mbəm. ⁵ Békēmbaá ábê bengóméé kunze áwúu ábê bad. Boḡ bēmbě bó kunze átaged bó á etún é ngon étáan dēmpεn. Metake míme ábê bad bēwōgkē nzé ábê bengóméé bélédé bó, mébē née metake míme mod ákudéé nzé ngabobe a mpwεn alédé mó. ⁶ A etún e échē ngon étáan, ábê bad bēhěd kwééd boḡ béenyínné. Bédəḡ bán bēwê, boḡ kwééd ɛnyəgéd, ebán bó áyāl.

⁷ Ábê bengóméé bēmbēē née hóse éche bébōḡséné ákεεn á bel. Bwēm ábe é'bédé bó á nló é'bédé née e'kóté bé nkamlεn é' gól, e'só-ε é'bé bó née e'só é' baányoḡ. ⁸ Nyon ébédé bó née nyon é bebaád, mesoḡ-ε mébé bó née mesoḡ mé ngii. ⁹ E'kíd é'bédé bó á tâl ábe é'bédé née e'kii ábe bad bēwáá'ε ákúdtεn tâl á pón dé e bel. Ntəgag míme nímāb mepab mébélé'áá mbédé née ntəgag mé e'bambam ábē hóse híin édoléé áke á bel. ¹⁰ Bénwōḡ nkon bēwōḡ-ε nsyag née nkon ní ngabobe a mpwεn. Mmê nkon mó-'áá ríwóo ngíne ábel baányoḡ ebébtéd á etún é ngon étáan. ¹¹ Bēwóo kəḡ echě ekamlan bó. Ene kəḡ edíi ángel echě enəne' echóg échě éewóo asóg. Ade dīn ádíi á ehób é Hibru bán Abadəne, ábē-ε á ehób é Grikia bán Apolyəne (nê

ádé nén bán mod awě abébate).

¹² Née medim mé'sō métómé ámbid enén, medim mémpēe mébe médii méhúe'.

Angel etóó elonj éche élónténé ntóób

¹³ Angel echě elónténé ntóób entónj échē elonj. Dóo nówogé née ehób ébidé á metóngé méniiin mé menyán mé e'twé mé gól níme mébedé á'sō é' Dyöb. ¹⁴ Echě ehób élanġē ángel echě elónténé ntóób, echě ewánlé elonj nén aá, “Huné ángel éniin éche Dyöb ábánné á mehanj á edib embáá é Yufretes.” ¹⁵ Ene ángel enhuné échē ángel éniin. Bēmmād bó abonſen áwúu donġe ahóg átintē e monġe mé bad meláán ene pónde chēn, échē epun chēn, ene ngon chēn nímé mwě mēn. ¹⁶ Bénlāā me mesonġé mé sánze éche édíídé hósē. Ebédé mbwókel é e'dun é'be. ¹⁷ Nén dóo ményinnē échē hósē ne bad ábe bédíídé chó á ndóg-te. Bad ábe bēndii chó bēnwāā e'kii ábē bēwāā'ē ákútēn tâl á pónde e bel. Abē e'kii é'yágé'áá née muú, é'bé-'e ebəŋ née blúu, é'bé-'e ebəŋ née nsulē. Nló mbédé échē hósē née nló í ngii, muú, mwěntud ne muú níme rídé ebəŋ née nsulē bēbídē-'e chó á nsəl. ¹⁸ Mmē medim meláán, nédē muú, mwěntud ne ebəŋ éche édé née nsulē, ábe é'bídé'áá échē hósē á nsəl bēnwūū donġe ahóg átintē e monġe mé baányonj mé meláán. ¹⁹ Ngíne edé échē hósē dásō á nsəl ebé-'e á nkon. Mmāb nkon rídé née nyǎ, ne nló áyāl, bēbenlad-te mó ábel bad ebébtéd.

²⁰ Moonyonj anínii asyáál awě alyagé ásē awě nímé medim ménkēnwúú'ē bēnkēntēdēé abele á myöb níme bēn bēbélé. Bēnkēnsógké e'dáəđəŋ bé mbéb abele, bēnkēnsóg-kaá myöb mémpēe abele, myöb níme bēbénlé gól, sílva, brôns, ké meláá,

ké'ε hyōn, myōb nĩme méēnyĩnnē', méēwōgnē', méēhelé-'ε akε. ²¹ Béetεdte-'áa ádāb abel dé mbéb âtimεn Dyōb. Béētēdtēē awúu á bad, béētēdtēē akum á ngaŋ, béētēdtēē akáb dé mesón, béētēdtē-'áa echĩb.

10

Jōne ányĩne ángel echē ewánlé mwă nhĩbe ní kálag

¹ Hē dōo nínyíné ángel e ngĩne empée ebídé ádyōb, esude' ásē, mbag élaŋnéd mó, ngubélen-ne ebé mó á nló. E'só bém̄bē mó née enyεn, mekuu-'ε mébé mó née mekon mé muú. ² Anwálé mwă nhĩbe ní kálag awě bédĩbpé áte, ásūm ekuu é ekáá é mbáá á edĩb é nkwě-te, ásūm-me ekuu é ekáá é emwεd á nkin. ³ Hēē áhóbé ne ehób éche échágkē éche éwágné ehób é ngii echē edume áte. Ade álébpé esaád, ngin saámbé ênkwεntén ne ndumag. ⁴ Ade ékúmé áte kumén, nhedé'áá chōm éche béhóbé abooted dé atel, boŋ níwōgē née ehób ébídé ádyōb nén bán “Koó mekan nĩme ngin saámbé éhóbé, mébê kun, weétēlē' mó ásē.”

⁵ Dōo ángel echē ményĩnnē née ásúmé ekuu ehóg á edĩb é nkwě-te boŋ ásūm-me échíníí á nkin átíídé ekáá é mbáá ámĩn ⁶ boŋ ámwāg melě á dīn á Dyōb áde ádé á alongé abé ne abé. Mó áhágé nkoŋ ní mín ne n̄sé ne edĩb é nkwě ne bwēm é'syāāl ábe é'dé áwēd-te. Ene ángel enhób áá “Abébed á póndé ké ahóg déebáá ámpē. ⁷ Boŋ áde ángel echē elónténé saámbé étōŋgē échē elon, Dyōb débēl dyam áde ántíí' é áá mós̄bēl áde ádé á e'koŋnéd-te. Abēl ngáne ánlāā' é ábē bembəlede, bekal bé'dəədəŋ.”

8 Héε ehóǒb éche ménwōgkē néε ébídé ádyōb élāngéé me ámpē nén aá, “Kǎg étêd nhíbe ní kálag níme rídíbnédé áte níme rídé á ekáá é ángel eché etyéémé ne ekuu ehóg á edíb é nkwě échíní-’ε ébé á nkin.” 9 Dóó ríkíí wéε ene ángel boŋ rílanġē mó méé ábe me ane mwǎ nhíbe ní kálag. Dóó álāngéé me aá “Kǒb nén, edýê. Achǎód we abum áte boŋ ǎnyĩn we á nsəl néε e’chuu.” 10 Dóó ríkóbé mwǎ nhíbe ní kálag áwe ekáá, ndýé-’ε mó. Annyĩn me á nsəl néε e’chuu. Boŋ áde ní máá mó amii, anchǎód me abum áte. 11 Dóó bélāngéé me bán, “Etǎngéné mekan ahóǒb níme mébenléd ne meloŋ híin, bad nyaa ne nyaa, mehóǒb nyaa ne nyaa ne kǎŋ é bad híin.”

11

Jǎne anyíné mbóŋ ébe

1 Dóó bébágé me ntóŋ níme rídé néε chǒm éche béhǎgnéé bwēm, boŋ bélāngē me bán, “Kǎg éhǎg ndáb e Dyǒb, éhǎg-ke menyán mé e’twé, étǒŋ-’ε bad ábe bébage Dyǒb edúbé áhed. 2 Boŋ weéhǎgē’ eyáde pen áyǎle nén bébágé chó wéε bad ábe béébii Dyǒb. Bédyaŋtéd Dyad áde Asáá ámĩn á etún é móom mé ngǒn méniiin ne ébe. 3 Měbě échēm mbóŋ ébe kunze áhóǒb mekan níme mébenléd á pǒndé echě ehúé’ á etún é e’pun ekále ehóg mbwǒkel ébe ne móom ntóǒb. Běwǎā-’ε mbóté é melebe.” 4 Echén mbóŋ ébe édii mel mé menzab mébe ne metii mé etrukǎŋ mébe níme métyéémé á’sǒ ábe Sǎngwéé awě akamlan nkǒŋsé. 5 Nzé mod awémténé-’ε bó ebébtéd abel, muú mbíd bó á nsəl níme níhyǎŋte ábǎb bad bé ekǒyí ní mǎd-te bó ásē. Nén dóó kénzéé awě awémténé bó ebébtéd abel bėwū-’ε mó. 6 Abén bad béwóó ngíne ákǎŋ abobe

ámīn ábel nén mbúú eechóg á pónDé echě bēlāngēé bad mam níme Dyōb áhóbé aá mébenléd. Bēwóó-’ε ngíne ábel e’dīb é’tim mekií, bēwón-’ε ápeen medim á nkōjsé pónDé ké ehéé echě bédás.

⁷ Ade bémād-taá mam ahób níme bélómé bó ahób, ene nyam echě ebídé á echóg échě éewóo asóg étyēēmēn bó nzum, etóm bó áte ewúú-’ε bó. ⁸ Mmāb ndim-me ménaá á nzii echě epoo’ á dyad ámbáá tē wéε bēmboméé awab Sāngwéé á awog. Béchage adē dyad á ngan-tē bán Sodom káa Egipto. ⁹ A etūn é e’pun é’láán ne eped, bad bēbīd melon ne melon, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnōn nīmāb ndim ésebán bēkwēntan bán bēlíme mó. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkōjsé bēwōgēn ábēn bad bēε echab kwééd menyīnge. Béchāg ngande, bēbāg-ke nhóg ne aníníi nde álúmed menyīnge. Bēbēl nē áyāle ábē bekal-bé-e’dāádəŋ bēε bēpíínádtáá bó metake bwāmbwam áde bēbédé á nkōjsé te. ¹¹ Bon ámbīd e ábē e’pun é’láán ne eped, peme e alongé embīd wéε Dyōb esól bó áte bēpuu bētyéēm-me ámīn. Mbwóg ní ngíne ménkōb bad ábe bényīn bó. ¹² Dóo ábē bekal-bé-e’dāádəŋ bēwógēé ehób échě échágké ebídé ádyōb nēε élanngēé bó nén aá, “Nyéhyag ámīn hén.” Dóo bésólé á mbag-tē béke-’ε ádyōb. Abāb bad bé ekoyí bényīn nēε békagké. ¹³ Abwōg-ábwōg ndəəb éñəŋnéd ne ngíne. Eped é dyad ehóg átíntē e e’ped dyōm ábe adē dyad ámbáá émpāŋtēd áte. E’kálé e’ bad saámbé bēnwē áde ndəəb éñəŋnéd nē. Mbwóg ménkōb bad ábe bēlyágé ásē, bēbagé Dyōb á ngume, mó awē adé ámīn, edúbé.

¹⁴ Medim níme mélónténé méε méntōm. Bon

nəné! Medim nıme melónténé meláán mékwógé
ape.

Angel etóó elonj échě élónténé saámbé

¹⁵ Angel echě elónténé saámbé entónj éché elonj. Dóo ehób éché échágké ébídé ádyōb éhābē nén bán, “Nkamlen mé nkōņsé nítímé nkamlen nıme awed Sāņgwéé, Dyōb ne awě Krístəə, ákamlén-ne á ngíndé ne á ngíndé.” ¹⁶ Hê dóo ábē bad bémbáá móom mébe ne béniin ábe bédíídé metii mé nkamlen á’sō é’ Dyōb békwwédé ásē á’sō é’ Dyōb bébage mó edúbé. ¹⁷ Béhóbé nén bán,

“Séságnéné wε a-Sāņ Dyōb á Ngum, we awě edé ane ne awě ambé.

Séságnéné wε áyāle eběnlédé echōņ ngum eboótédé akamlen.

¹⁸ Bad ábe bébenlé wε bēnlīņ áyāle meliņgá nımōņ mé ngıne mēmpě.

Póndé epedé echě békáadté bad ábē béwwédé.

Póndé epedé echě ábōņ bembəledε, bekal bé’dəədəņ,

ne bad ábe bébenle wε ábe bébage wε edúbé, bad bésyāł,

ken bad ábe bédé etógnén-ε ké’ε ábe béesě etógnén, wésābēē bó.

Ene póndé dóo wébēbēdtē bad ábe bébébte bad á nkōņsé te!”

¹⁹ Hê dóo nınyíne ndáb e Dyōb echě edé ádyōb néε édíbnédé. A ndáb-te wē-’ε, nnyín Ntyág mé Melě. Emwεdmwεd étómáá, e’saád é’bıde’, ádyōb ákumé’ áte, ndəəb éņəņnád ásē, meláá mé mbúú mé ngıne-’ε méhúne.

12

Jone ányíné mmwaád ne dragone

¹ Hê dɔɔ e'chemléd é' ngine é'bídé ámin. Mmwaád ambé awě eche mbóté émbēē enyen, ngon chó-'ε ebé mó á mekuu sé. Ekóté é nkamlen éche betintine dyôm ne bébe bédíí áyāl ébéde mó á nló. ² Ambé dyēm, ákwōg-ke achyáa. E'wε ne metake mé achád nĩme áwógé'áá mēmbēl akánéd awé ámin.

³ E'chemléd bé menyáké bémpēe bémbíd ámin. Dɔɔ dragon ébídé taléd. Enkāl bwāmbwam, éyagé-'ε. Enwōη nló saámbé ne meséb dyôm. Nló tēé ménwāā ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén mĩmē nkon donge ahóg átinté e monge mé betintine méláán ábe bébéde ádyōb, abwém-me bó á nkōhsé-te. Ene dragon entyéém mmwaád awě ahédé'áá achyáa á'sō-te ábel nén nzé achyáá ádyē mó mwān. ⁵ Dɔɔ ane mmwaád áchyáá mwān a mwenchóm awě atōngéné melon mésyāāl akamlen ne ekáá éche éhyédé. Bon bēnsog mwān, békēēn mó wēε Dyōb ádíí ne áde atii dé nkamlen. ⁶ Ane mmwaád antóm mehélé á ehyānge wēε Dyōb dēmbonšénné áá bétogon mó á etún é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóob.

⁷ Hê dɔɔ nzum ékúmmé ádyōb. Maikε bó éche ángel béntyēēmēn ene dragon nzum. Ene dragon chó-'ε ámpē ne éche ángel bétyéémén bó nzum. ⁸ Bon Maikε ne éche ángel bēntōm ene dragon ne éche ángel áte. Dragone ne éche ángel bēnkēnwóngé etál ádyōb ámpē. ⁹ Dɔɔ bēhúnté ene sāηkalaa á dragon á nkōhsé-te. Ene dragon chó ebédé ene nyă e'bóód echē béchəgεé bán Devəle ne

Satanε, awě adoge' nkõņsé nĩsyāāl. Bėmbwēm-me éche ángel ésyāāl ásē á nkõņsé nchoo ne mó.

¹⁰ Hē dōo nĩwógé ehób éche echáǵké ébídé ádyōb éhābē nēn bān, “Bōōb-pōō, e'soósonj é' Dyōb é'pédé. Dyōb álúmté eche ngíne e nkamlēn nēe kāņ. Awě Krístāa alúmté echē ngíne bōōb. Ayāle ane awě ahóbé'áá á'sō é' Dyōb nkūu ne mūte aá ábesyānē baānyāņ bėbélé mbėb, bėhúnté mó á nkõņsé. Abánáá bó mam ayāl á'sō é' Dyōb nkūu ne mūte.

¹¹ Mekíí mé Mwān-a-Ndyōņ ní mbód ne mbōņ e mbále echē bėbídé'áá bėmběl bétóm Satanε áte. Bėnkwentén ké kwééd ākal eyale é Dyōb ayāle nkalaņ nĩme bėkálé'áá nĩbédé mbále. ¹² Né-ōó, mĩne ne ábe bėsyāāl ábe bédé áwed, bėnwōg menyĩņge. Bōņ ndutul ēbē ne bad ábe bédé á nkõņsé ne ábe bédé á edīb é nkwě ayāle nēn Devāle asudé ásē áwēn ne meliņǵá mé ngíne ngāne ábíí aá eche pōndé edé esōņ.”

¹³ Pōndé echē ene dragōņ ényíné aá bėhúnté mó á nkõņsé, embootéd ane mmwāád awě anchyáá mwān a mwēnchóm anan. ¹⁴ Bōņ bėmbě ane mmwāád mepab mēbē nĩme sāņkalaa a mbyε, ābel nēn āpume āpe hōm áde bėbōņséné mó á ehyāņge, hōm áde ákudté ntōǵén á etūn é mwě nĩlāán né epeđ, wēe bėkāó'é mó wēe ene nyă. ¹⁵ Dōo ene nyă ésádé ane mmwāád aléed á yāl. Adé aléed dēnsyōǵé nēe edīb émbáá, ābel nēn éhóod ane mmwāád. ¹⁶ Bōņ ndōōb enwōņǵén ane mmwāád émī edīb éche émbíd ene dragōņ á nsəl. ¹⁷ Dōo dragōņ élíņné ane mmwāád, bōņ ákǵg ákumé' bel ne nchyáátén nĩme ane mmwāád nĩsyāāl nĩme nĩlyǵgé ásē, bad bėsyāāl ábe bėbele ngāne Dyōb áhedéé bōņ bėbídē-'ε Yesue mbōņ. ¹⁸ Dōo ene

dragɔn étyéémé á nkin mé edíb é nkwě.

13

Jɔne anyíné nyam ébe

¹ Hê dɔɔ nínýíné nyam ebíde' á edíb é nkwě-te. Ene nyam enwón meséb dyòm ne nló saámbé, ewón-’ε e’kóté bé nkamlɛn dyòm áwe meséb m̄n. Nló tée ménwón d̄n áde ásyá’ Dyɔb. ² Ene nyam echě ménýinnē embé nēε ebwé é ngā, nímē mekuu-’ε mékāl mébε-’ε nyon áyāl nēε mekuu mé nyam e ahín echě ekaa’ ewón-’ε nyān éche échábé eche béchəgɛé bán Bée. Mmē nsəl mém̄bē nēε nsəl n̄ ngii. Drəgɔne ambě ene nyam eche ngíne, ábe-’ε ch́ adē atii dé nkamlɛn ne ngíne e nkamlɛn. ³ Ene nyam enwón nló nhóg níme mém̄bē byánán níkúdé sii echě empon ch́ awúu, bon sii eched étim amaa. Yəl enkóm bad bé nkòhsé bésyā́l áte áyāle enén nyam, bébootéd-te ch́ ahíd. ⁴ Bad bébágé’áá dragɔne edúbé áyāle ambě ene nyam nímē nkamlɛn. Bébágé’áá ene nyam ch́ompē edúbé béhóbé nén bán, “Nzé-módé adé nēngáne enén nyam? Nzé-módé ahele atyéémén ch́ nzum?”

⁵ Bēmbě ene nyam kunze áhób e’yale é’ kúmbe ne e’yale ábe e’syá’ Dyɔb. Bēmbäg-ke ch́ kunze ábenled nímē nkamlɛn á etún é móom mé ngɔn éniin ne ébe. ⁶ Dɔɔ ene nyam énédté nímē nsəl áte bon ébootéd Dyɔb asyáñ. Ansyáñ d̄n á Dyɔb, asyáñ abwóg á hóm wéε Dyɔb ádyεε’é, asyén-’ε bad bésyā́l ábe bédé ádyɔb. ⁷ Dyɔb dêmbě-’ε ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átóm-me b́ áte. Ambě-’ε mó kunze ákamlɛn metúmbé ne metúmbé, melon ne melon, mehób té ne bad nyaa

ne nyaa. ⁸ Moosyǎál awě adyεε á nkǒŋsé ǎβε chó edúbé. Bad ǎβε béβεé chó edúbé bédíi bad ǎβε bétélé đĩn á kálag e alongé e Mwǎn-a-Ndyǒŋ nĩ mbód awě bénwū'é. Béntel bó mĩn se á pónδέ echě Dyǒb dēnhǎgké nkǒŋsé. Moosyǎál awě adyεε' á nkǒŋsé ǎβε chó edúbé. Moosyǎál awě bételeeé mó đĩn á kálag e alongé se á pónδέ eche Dyǒb dēnhǎgké nkǒŋsé. Mwǎn-a-Ndyǒŋ nĩ mbód awě bénwū'é mó awóó enén kálag.

⁹ Kénzéeé awě awóó metúu áwóge'. ¹⁰ Kénzéeé awe édíi nén bán atǎŋgéné akε á mbwǒg ǎkě á mbwǒg, kénzéeé-'ε awě atǎŋgéné awé ne nkwáté, nkwáté-'aá béwūēnnē mó. Nén áhɛdnad bán bad bé Dyǒb béwǒŋ e'kanj bé nlém, béchǎŋned-te ngĩne-ngĩne ne eyale é Dyǒb.

¹¹ Hē dǒo nĩnyíné nyam empée ébídé á ndǒǒb-tē, enwǒŋ meséb mėβε nēŋgáne mwǎn-a-nĩdyǒŋ nĩ mbód, éhǒbē-'ε dyam nēε dragǒne. ¹² Eběnládtáá ngĩne echě nyam e'só, ébelé-'ε áned áwe e'só-te dēn. Abelé-'ε nkǒŋsé ne bad ǎβε bédé áwēd-te aá bébage' ene nyam e'só edúbé. Ene nyam ebédeε nyam echě enwǒŋ sii echě empon chó awúu boŋ ene sii émaa. ¹³ Ene nyam echě elónténé éβε emběl mekan mé menyáké mé ngĩne. Emběl muú nĩbíd ádyǒb nĩhún á nkǒŋsé bad bésyǎál bényĩn-ne. ¹⁴ Andǒg-ke bad ǎβε bédé á nkǒŋsé bésyǎál ne nĩmē mekan mé menyáké nĩme ákúdé kunze ábel. Abelé'áá-'ε nē á'sō wéε ene nyam echě enkűd sii boŋ ene sii épon chó awúu. Anláá bad aá bébel edíidĩŋge eche bėbagéé edúbé eche éwǎgné nyam echě enkűd sii e nkwáté boŋ ebé ebé á alongé.

¹⁵ Bēmbě nyam echě elónténé éβε kunze áhėbe pemε e alongé á edíidĩŋge é nyam e'só ábel nén

éché ediidinge éhel dyam ahób éwúu-'ε bad bésyāāl ábe béekwēntene mó edúbé abε. ¹⁶ Ene nyam ennyágéd bad bésyāāl, ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesē etógnén, nhən ne ntógetōke, ntāη ne kunze, aá béhê bó e'chem áwab ekáá émbáá ké'ε áwab e'só é'mbəm. ¹⁷ Modmod eéhele'aá chōmchōm achan ké'ε asóm ésebán awóó ábē e'chem. Abē e'chem é'bédéε dīn áde enén nyam ké'ε eche nómbε.

¹⁸ Nén áhēdne debyéé. Mod ké ahéé awē awóó nsōηten áhēd áte chōm éche nómbε echē ene nyam édíı. Ene nómbε edíı nómbε e dīn á mod. Ane mod eche nómbε edíı mbwókēl ntóób ne móom ntóób ne ntóób.

14

Jəne anyíné Mwǎn-a-Ndyəη mí mbód ne abē bad

¹ Hē dǎo rínóné boη rínyīnē' Mwǎn-a-Ndyəη mí mbód atyéémé á mbǎod eche béchəgέé bán Zayən. Bad bébédé ne mó mbwókēl ekálé, móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe bēnwōη áde dīn ne dīn áde Sáá áwab mesó mé mbəm. ² Ene pǎndé dǎo ríwógé ehób ébídé ádyōb. Echē ehób ébédéε néε ntəgag mé eláá éche ésobpε, ébé-'ε néε ntəgag rímě mbāg nzé ngin etómé. Ehób éche ménwōgkē ébédéε nēηgáne ntəgag mí bad ábe békume rílendε. ³ Abē bad mbwókēl ekálé ne móom mé e'kálé é'niin ne é'niin bēntyēēm békōnē' nkəηgé mékǎlē á'sō bé atii dé nkamlēn ne á'sō é' nyam chē éniin éche édé á alongé, ne á'sō é' bad bēmbáá. Modmod enkēnhēnlé rímē nkəηgé ayáge nzése bó bad mbwókēl ekálé móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe Dyōb ákódté á nkōηsé-te. ⁴ Abén bad bébédéε bad ábe béēwāgē mbinde e mmwaád áyāle nén

bēēbī'í' nsób mé mmwaád. Abē bad bōō bēhíde, Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód kéhéé wéé ákagké. Abén bad bōō békódté átíntē e baányon. Bó-'aá bédé néé e'pum bé'só ábe bēbágé Dyōb ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód néé mendε. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá bó á nsəl, bēēwóo-'áa awusé ké ahóg á yǎl.

*Angel éláán épééné nkalan
ní mbakú e Dyōb*

⁶ Hē dōō nínyíné ángel empée epumme' se ádyōb. Ene ángel empεέν nkalan ní bwām nĩme níde abé ne abé. Mmē nkalan mó-'aá álángé'áa bad ábe bédé á nkōŋsé, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne melon ne melon. ⁷ Ene ángel enhób ne ehób éche échágké aá, “Nyébage Dyōb edúbé, nyébage-ε mó mekenag áyāle nén eche pónde e nkáásé emaá ape. Nyébage' edúbé ne ane awě ahagé ámín ne ášē, edíb é nkwx̄ ne n'yélé.”

⁸ Angel empée echē elónténé éβε enhíd mó, éhōbē nén aá, “Ndəle e Dyad, Babilōn amaá ne amaa ásyāal! Amběl bad bé melon bésyāal bémwē nĩme mĩm mé ngíne. Mmē mĩm mēbédεε esíí é nkábtéd mé akwalεε.”

⁹ Angel empée eche elónténé éláán enhíd bó, éhōbē ne ehób éche échágké aá, “Kéznéé awě abage' ene nyam eche ebíde á edíb é nkwx̄-te ne échē ediidingε edúbé bon akūd-te ábē e'chem áwe e'só é' mbōm ké'ε á ekáá, ¹⁰ mómpē ámwē mĩm nĩmē níde melingá mé Dyōb. Bésyógé mó á kōb e melingá mé Dyōb ne ngíne esyāal. Kéznéé awě abage ene nyam edúbé ane mod ákūd metuné mé muú nĩme níhunne' bwāmbwam á'sō é' ángel

éche ésáá ne Mwǎn-a-Ndyǝŋ mí mbód. ¹¹ Mwǝntud míme mbíde á muú míme níhyǎŋte' bó, níchǎgke' ámín á ngíndé ne á ngíndé. Nkuu ne müte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne échē ediidinge edúbé. Né-'aá édíí ne kénzée awē awóó e'chem é' dín ábe ene nyam." ¹² Nén áhednad bán bad bé Dyǝb békaŋ nlém. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyǝb éhedéé boŋ bédúbe-'ε Yesue.

¹³ Dó-'aá níwógé née ehób ébídé ádyǝb éhōbē aá, "Tél ásē nén weé, bootya bǝǝb, nnam ne bad ábe béwédé, áyāle bédúbpé Sǎŋgwéé." Edǝǝdǝŋ éhóbe nén aá "Eε, béküd nkóme áte áyāle nsón míme bébéle, béküd nsábe áyāle nsón mí bwám míme bébéle."

Jǝne anyíné bépáde' mbote á nkǝŋsé

¹⁴ Dǝó nínné boŋ nínyīnē mbag eche épúbe'. A mbag mín wē, mod andyεé awē awágné Mwǎn-a-Moonyǝŋ. Ekóté é nkamlɛn é gól ébē mó á nló, páá echē ekóbpe eche bépádnéé bwēm nēŋgáne ngun, chǝ-'ε ebé mó ekáá. ¹⁵ Angel empée embíd á ndáb e Dyǝb-te élēbpē ane awē andyεé á mbag mín ne ehób éche échǎgké aá, "Benléd echoŋ páá ápád mbote, áyāle pónde epedé echē bépádeé. Mbote é nkǝŋsé émáá ayǝg." ¹⁶ Dǝó ane awē adyεé á mbag mín átǝmtéé páá á nkǝŋsé, apád-te mbote é nkǝŋsé ésyāal.

¹⁷ Dǝó ángel empée echē chǝ-'ε ámpē enwálé páá echē bépádnéé bwēm nēŋgáne ngun ébídé á ndáb e Dyǝb echē edé ámín.

¹⁸ Angel empée empǝ echē ewóó ngíne ámín e muú, embíd á menyán mé e'twé boŋ álēbpē ángel echē ewánlé páá echē ekóbpe ne ehób echē

échéǵké aá, “Benléd echon páá, éladen mechon mé e’pum é’ mel á nzag éche édé á nkõḥsé, áyāle e’pum é’yǵgé.” ¹⁹ Dóo ene ángel étómté eche páá á nkõḥsé bon áladé ábê bad ábwēmē bó wée Dyõb álũmtéé nĩmē melĩǵá mé ngĩne, ngáne bēladéé e’pum é’ mel bon bēbwēm á bwāl bé e’pum é mel. ²⁰ Bēndyāḥ ábê e’pum é’ mel á bwāl ábe bēesē á dyad tē. Mekĩí mēmbũl, mēbé e’che ásē dyam méta mehǵg ne eped, méchāb-pe áte dyam mbwókēl é máyl ébe.

15

Jõne anyĩné ángel saámbé ne medim saámbé

¹ Hê dóo nĩnyĩné e’chemléd bémpēe ádyõb ábe bēmbē ngĩne, bēnkōmēd me yāl áte. Menyĩn ángel saámbé éche éwánlé medim saámbé. Mmē medim móo médé medim mé asóǵ áyāle móo Dyõb débenlédte álúmed nĩmē melĩǵá ámād-te áte.

² Dóo nĩnyĩné chõm née edíb é nkwx̃ éche édé née dyené, éche békúmténé ne muú. Menyĩn-ne née bad bétyéémé á nkæg mé échê chõm éche ébédé née edíb é nkwx̃, bēwálé rĩlende rĩ Dyõb. Ábê bad bēbédéé bad ábe bēntõm ene nyam áte, ne échē edĩĩdinge ne nómbē e dĩn áde ene nyam e’só.

³ Békóné’áá nkāḥgé nĩme mbaledē a Dyõb, Mosee, ne nĩme Mwān-a-Ndyon mĩ mbód, bán,
“A-Sāḥ Dyõb á Ngum,
nĩmõḥ mbēltéd rídé ngĩne rĩkómté-’e mod yāl áte.
Ákāḥ e melon, * echõḥ nyaa etāḥgéné, edé-’e mbále.

* **15:3** Donje á kálag dé’só áwóó: kāḥ e melon; donje-’e áwóó: kāḥ e bad bé Dyõb.

⁴ A-Sáŋ, nzé-móde éebáŋ wε?

Nzé-móde éebāgē wε edúbé?

Mmōŋpen-naá esáá.

Bad bé meloŋ bésyāāl béhyě wε edúbé abε.

Mmōŋ mbeltéd míme rítāŋgéné mbídé áwed.”

⁵ Ade nén átómé dōo rínyíné néε bédíbpé ebem é Dyōb á ndáb e Dyōb. ⁶ Dōo ángel chē saámbé éche énwālē medim saámbé ébídé á ndáb e Dyōb-te wê. Bénhē mbóté échē esáá éche ekine’ áte, bēwáá-’ε bengáá bé gōl á tâl tê. ⁷ Dōo nyam póg átíntē nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbe é gōl saámbé, échē élóné ne meliŋgá mé ngíne mé Dyōb, mó awě adé abé ne abé. ⁸ Dōo mwěntud mé ehúmé é Dyōb ne ngíne e Dyōb bélóné á ndáb é Dyōb-te. Modmod-te ekēnhēnlé asól á ebem tê wê kááŋ né medim saámbé míme échē ángel saámbé mēpédé á asóg.

16

Kúmbe saámbé é meliŋgá mé ngíne mé Dyōb

¹ Dōo ríwógé néε ehób éche écháŋké ébídé á ndáb e Dyōb te wê, élāŋgē échē ángel saámbé aá, “Nyékag, nyésyog meliŋgá mé ngíne mé Dyōb míme médé á kúmbe saámbé te á nkōŋsé te.”

² Hê dōo ángel e’só ékíí ene kúmbe e meliŋgá mé ngíne mé Dyōb asyog á nkōŋsé-te. Melóg míme médé ebébtéd, míme méwag bwāmbwam mémbíd bad á yāl. Abê bad bēbédéε bad ábe bēnwōŋ e’chem ábe ene nyam bēbē-’ε bad ábe bēbágé’áá échē ediídiŋge edúbé.

³ Dōo ángel echē elónténé éβε ésyógé ene kúmbe e meliŋgá mé ngíne á edíb é nkwě te. Mēntīm

nēngáne mekií mé ndim ní mod. Chõm-té éche ébéde á alongé á edíb é nkwě-te wê énwē.

⁴ Dóo ángel echě elónténé éláán ésyógé melingá mé ngíne nĩme mébéde áwē kúmbe', á e'díb ne á n'yélé tē. Abē e'díb bēntim mekií. ⁵ Dóo níwógé ángel echě ekamlan mendíb ehóbe' aá, "Mbakú e nkáásé echõn etāngéné. Wε awě edé, awě ambé-ε. Wε awě Esáá." ⁶ Mbakú échõn etāngéné áyāle bēnsyóg mekií nĩme ábõn bad ne ábõn bekal-bé-e'daádān, né-ó ebagé bó mekií ámwé. Mmē nkógsen mó-'aá bétāngéné akud. ⁷ Dóo níwógé nēe ehób ébídé á menyán mé e'twé éhōbē nēn aá, "A-Sān Dyõb á Ngum, mbakú echõn etāngéné edé-ε mbále."

⁸ Dóo ángel echě elónténé éniin ésyógé melingá mé ngíne nĩme mébéde áwē kúmbe-tē á etondεε. Dyõb dēmbě Etondεε ngíne áhyáad bad nēe muú. ⁹ Bad bēnhyān ne e'chode bé ekíde é' ngíne. Héε bésyáá ðin á Dyõb mó awě ákamlan nĩmé medim. Bõn bēnkēnhānlénné mbēltéd mé mbéb ātimen Dyõb ábe mó ehúmé.

¹⁰ Dóo ángel echě elónténé étáan ésyógé melingá mé ngíne nĩme mébéde áwē kúmbe á atii dé nkamlen áde ene nyam echě ébídé á edíb é nkwě-te. Hē dóo nkamlen nĩme ene nyam níkwédé ehíntén áte. Bad ábe behídé'áá ene nyam beláádé'áá ábab e'chém áyāle e'wε ábe bēwógéé. ¹¹ Bēnsyān Dyõb ámīn áyāle mewε mé melóg nĩme bēwógé'áá. Bõn bēnkētédéé nĩmāb mbēltéd mé mbéb ātimen Dyõb.

¹² Dóo ángel echě elónténé ntóób ésyógé melingá mé ngíne nĩme mébéde áwe kúmbe-tē á edíb é mbáámháa é Yufretεs. Echē edíb énlēn, ábõnsen

nzii ábel boŋ kâŋ échê ébidé wée etondεε ábidεé éhel atóm. ¹³ Dóo rínyiné née e'dáádəŋ bé mbéb é'láán ábe é'dé née e'búd é'bidεé. Abê e'dáádəŋ, ehóg émbíd á nsəl níme dragəne, ehóg ébid á nsəl níme nyam echê embíd á edíb é nkwě-te, éhíníí-'ε ébid á nsəl níme nkal e'dáádəŋ a metóm. ¹⁴ Abê e'dáádəŋ é'díi e'dáádəŋ bé mbéb ábe é'bele menyáké, é'hýóme' nkōŋsé áte nisyāal, bétānē kâŋ é bad, bēladé bó áte, ábel béboŋsen nzum e epun éche Dyōb á Ngum ákáádté bad. ¹⁵ Yesuε ahóbé aá, “Nyénəné, mǝpǝ á epun éche modmod éebíí'é, ngáne nchíb ápagké. Nnam ne ane awě adyεé epin, awálé-'ε eche mbóté áyāl ábel boŋ eékāg nsób boŋ awóg akwágké á'sō é' bad.” ¹⁶ Abê e'dáádəŋ bēnlād échê kâŋ áte á hōm áde béchəgεé á ehób é Híbru bán Amagadən.

¹⁷ Dóo ángel echê elónténé saámbe chó-'ε ésyógé melingá me ngíne níme mébedé áwē kumbetē á pemε-tē. Ehób éche échəgké émbíd á atii dé nkamlen á ndáb é Dyōb te, éhōbē nén aá, “Ebénlédé.” ¹⁸ Emwεdmwəd étómé'áá, dyōb ákumé' áte, ngin-ne étóme'. Ndəəb ennəŋnéd ne ngíne nyaa echê éebénlédéé ámpē taa moonyoŋ abág á nkōŋsé. Ndəəb ennəŋnéd ne ngíne nyaa echê ebédé ebébtéd. ¹⁹ Hê dóo dyad á ngíne ámbáá ákábné áte moŋge méláán, myad mémháá níme mébedé á meloŋ mésyāal mémpāā. Dyōb dēnkamtén ngíne-e-dyad, Babiləne, ábēl-le aá bad ábe bédé ádé dyad békud nkōgsen adēhób aá móbel bémwē mīm níme mímē melingá mé ngíne. ²⁰ Dyad ké ahéé áde mendíb mēnləŋnédte démbōo, mbəəd ésyāal-le ényóŋ. ²¹ Meláá mé mbúú níme

médé e'del dyam móom mé kilo méniin ne étáan, mébíde'áá ámīn méhūntād baányonj ámīn. Abé bad bénsyāj Dyōb áyāle abé e'dim é' meláá-mémbúú béntōmtēn ebébtéd abé.

17

Jōne anyíné mmwaád awě adiídé nyam

¹ Dóo ángel póg átíntē échē ángel saámbé éche énwālē kúmbē saámbé épédé boj élāngē me aá, “Hyăg, ríke rílúmed we nkógsen míme akwalēē ambáámbáa akudté. Ane akwalēē adyēē' dyad ámbáá áde áde benben ne e'dib é'mbáá híin. ² Mmwaád awě kâj é melonj mé nkōjsé esyāēl énájnáádtáá. Bad bé nkōjsé bémwágé'áá mīm míme ane mmwaád mékōbē bó békābē-ε mesón ne mó.”

³ Dóo Edāédāj é Dyōb épíídé me, boj ángel ékēné me á ehyānge. Ahed dō-'aá rínyíné mmwaád nhóg. Ane mmwaád andíi nyam echē eyāge. Ene nyam enwój mīn míme mésyāā Dyōb yāl esyāēl. Ene nyam enwój nló saámbé ne meséb dyóm. ⁴ Ane mmwaád anwáá mbóté echē eyāge', ndín eche kâj éhāgkē ne echē etómtánnáá ayāg. Ankútén yāl esyāēl ne bwēm é' gól ne bān bé meláá mé etógnén abé bépene áte ne bwēm bé etógnén bémpeē. Anwálé kōb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkólonjgó ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. ⁵ Dīn ábédé mó á'sō é' mbōm néē kun e e'kojnéd áde mod énkēmbí'ē, ábédé bān, “Babilōn, Dyad á ngíne. Nyaá a bekwalēē ne mekan mé mbéb á nkōjsé te.” ⁶ Dóo rínyíné ane mmwaád, mekií mé bad bé Dyōb ne mekií míme

bad ábe bébele' ngáne Yesue áhedéé, mékóbé mó nées m̄m.

Ade nnyíné mó, menyáké mé ngíne ménkōb me. ⁷ Dóo ene Angel ésedtéé me aáken, “Cheé ékáo boŋ menyáké mékōbē we? Mēlāā we kun e mmwaád ne e nyam echě ádíídé, echě ewóó nló saámbé ne meséb dyôm. ⁸ Ene nyam echě wényinnē, ekébē á alongé boŋ eesaá á alongé bōob. Embíd á echóg échě éewóo asóg, áke wéε béwūū'é chó. Bad ábe bédé á nkōŋsé, ábe Dyōb déetelée nímāb m̄m á kálag eche ewóó m̄m nímé bad ábe békúdé alongé adé déemaá' byánán áhǎg nkōŋsé, menyáké mékōb bó. Yǎl ékōm bó áte ányín nyam echě embé á alongé boŋ eesē á alongé boŋ étim abé alongé ámpē. ⁹ Né dóo debyée ne nsōŋten béhednadté. Mmē nló saámbé níme ene nyam ewóó ndíi e'kone saámbé ábe ane mmwaád ándíí'é ám̄m, m̄bé-'ε k̄ŋ saámbé. ¹⁰ Átintē échē k̄ŋ saámbé, étáan émáá awé, póg edii edé á nkamlen, eníníi póg-ke eépédée á nkamlen. Boŋ áde épée, édyéé á esóŋ é póndé. ¹¹ Ene nyam echě embé boŋ eesē bōob, chō elónténé k̄ŋ waam. Echē k̄ŋ saámbé chōó ewóó chó, ekag-ke wéε éwēē. ¹² Meséb dyôm níme ene nyam médii k̄ŋ dyôm éche éékūdē nkamlen. Boŋ békūd ngíne ákamlen nées k̄ŋ nchoo ne ene nyam áyāle háwa póg. ¹³ Ntíi nhóg móó échē k̄ŋ dyôm ewóó, bébage-'ε ene nyam echab ngíne ne nímāb nkamlen. ¹⁴ Béwǎn nzum ne Mwǎn-a-Ndyōŋ ní mbód. Mwǎn-a-Ndyōŋ ní mbód átōm bó áte á nzum. Nén débenléd áyāle mó adé Sǎngwéeé a baásyāāl, abé-'ε k̄ŋ e k̄ŋ ésyāāl. Adé ne bad ábe Dyōb áchénlé boŋ ápwēd-te, ábe bébenle mó ne nlém nhóg.”

15 Dóo ene ángel élângeé me aá, “E’díb ábe ényíné wée ane mmwaád-a-akwalεε ádyēē, é’dii bad, amute, melon ne mehób. 16 Meséb dyóm níme ényíné bóobe ene nyam békóó ane akwalεε. Békobén mó chóm ésyāāl echě áwóó, bébēl abé nsób. Bédyē mó nyam, béhyāād-te mó á muú. 17 Bébēl nê áyāle Dyōb áhédé bó nímē ntii á nlém-tē, níme áhedéé aá bēbel. Dyōb átíidé nén aá échē nyam éwōŋ ntii nhóg, ábele mó nēε mod nhóg. Bébē ene nyam echab ngine e nkamlen káŋne pónde echě e’yale ábe Dyōb áhóbé bēlōnnē. 18 Mmwaád awē ényíné adii dyad ámbáá áde ákamlan kŋ é nkōŋsé.”

18

Jŋε anyíné ngáne Dyōb ákōgséné Babilōne

1 Ade nímén mekan métómé dóo rinyíné nēε ángel empée ébidé ámín, echě ewóó nkamlen ní ngine, éche ehúmé épené’ nkōŋsé áte rísyāāl. 2 Dóo ákáné áte ne ehób éche échágké aá, “Akwedé, Babilōne, ndale e dyad akwedé! Atimé dyad dé e’dáádŋ bé mbéb, abón dé e’dáádŋ ábe béesáa é’syāāl, ne abón dé menon níme méesáa* ne nímé bad békóó. 3 Ayāle bad bé melon mé nkōŋsé bésyāāl bēnwōŋ esíi ábel mekan mé mbéb níme ábeléé byánán abagé bó ním níme mékóbé bó. Kŋ é nkōŋsé ékábné mó asón. Esíi é ngine ábel mekan mé mbéb échē-’ε, ébélé bekáb bényongé bé nkōŋsé bésúdé nhon.”

4 Dóo rŋwógé ehób émpēé ébidé ámín nén bán,

* **18:2** Mbéndé é bad bé Israel elúmté’áá nén bán donge dé menon ne donge á nyam déesáa’é, né-óó bēdyáge’aá ábén bwēm.

“Abêm bad, nyébîd ádê dyad áte,
âbel nén nyéelatán bó âbel mbéb bon nyéekûde
akab dé nkógsen nîme békudté.

⁵ Mbéb nîme níkúmné mós á yǎl níde e'che se ádyōb,
Dyōb-pe ákamténé nîmē mekan mé mbéb nîme
ábélé.

⁶ Bǎl mós melemlem mé dyam nîme mós-'ε ábélé we.
Sábé mós ngen ébe áyāle mekan mé mbéb nîme
ábélé.

Hǎgé mós mîm ngen ébe á kōb echē áhǎgké we ébe
mós.

⁷ Ewōgēd mós ndutul ne metake nîme médé ngen
ébe ne nhǎgtéd mé ehúmé ne esíí é ngíne
âbel mekan mé mbéb éche ábágé yǎl.

Ahóbe' áwe nlém-té aá,

'Ndyéé née ndǎle e mmwaád, meésaá nkúd,
méelēb-paá mbēd.'

⁸ Né-ǎǎ, medim mésyāǎl mépií mós epun ehóg.

Mmē medim médíi: Nkole, achii dé awé ne nzaa.

Béhyaād mós ne muú, áyāle Sǎŋ Dyōbe, mós awē
ǎkāād mós, awóó ngíne.”

⁹ Kǎŋ é nkōŋsé éche ékábnáá mós mesón, bélatán-
ne mós ne esíí é ngíne âbel mekan mé mbéb, béchií
bélēb-pe pónde echē bényínnē mwǎntud nimbíde'
áde áhyáá'é. ¹⁰ Bétyēem nchabnede áyāle béwóge
mbwóg bán bómpē békūd metake nîme ákúde.
Bébōnē bán, “Etyǎg, etyǎg ne ndǎle e dyad, a ngíne
e dyad á Babilōn, á etūn é háwa póg ngēn dǎǎ ékúde
nkógsen nén-ε?”

¹¹ Bekáb bé nyongé bé nkōŋsé-'ε béchyéé', bélebe-
'ε mós áyāle modmod éechanéé ábab bwēm ámpē.

¹² Bwēm é' nyongé bē é'bédéε bwēm é' gól, sílva,
bán bé meláá ábe békine áte ne bán bé meláá bé

etógnén. Abê bwēm é'bedé kááηne mebad nĩme melélé nkun, ahóg áde béchəgεé línen, démpēe bán Sílíke, ne mémpēe nĩme méyəge', ndín éche kâη éhágkē ne nĩme métômtan ayəg. Abê bwēm é'bedé mebábé nĩme mébidé áyāl e mel mé e'lod é' bwâm ne bwēm ábe bépódé ábe é'lélé nkun bwâmbwam. Abê bwēm é'bedé kááηne bwēm ábe bēbēnlé mesoη mé nzyəg ne e'kii, brôns ne meláá nĩme mékine áte nĩme béchəgεé mábel. ¹³ Bénwōη kááηne bwēm nēηgáne sinamōn, bwēm bé elod é bwâm, e'twé, mía, frankinsen, mĩm, dyəg dé menzab, kəse é mbumé ní ngun ne ngun éche béchəgεé bán wít. Bésómé'áá kááηne nyag ne mbód, hóse ne e'bambam, ne betāη ne bad ábe békóbé. ¹⁴ Bekáb bé nyoηgé bēhóbé'áá áwē nén bán, "Bwēm é' bwâm é'syāāl ábe nyénwōηgē esíí áyāl, béesaá ne nyé ámpē. Ebóó bwēm é' bwâm é'syāāl ne bwēm bé elóon, wéekūd-taá bó ámpē." ¹⁵ Bekáb bé nyoηgé ábe bēwóó ábén bwēm bésúde nhōn ne ábe bwēm. Bétyēēm nchabnede áyāle bēwóge mbwóg bán bómpē békūd metake nĩme ákúde, béchyεé' bélebé-'ε. ¹⁶ Bébōnē bán, "Etyəg, etyəg, á ndəle e dyad, wε awě ewáá'áá mbóté é bwâm éche bēbánédé kəse e abad eche béchəgεé bán línen, éwāā-'ε áde áyəge ne áde átômtan ayəg. We awě ehágáá bwēm é' gól, ábe bēbēnlé bán bé meláá mé etógnén ábe békine áte ne bán bé meláá bēmpēe ábe bēlélé nkun ábe béchəgεé bán pēel, ¹⁷ á etūn é háwa póg ngēn nĩmē nhōn nĩsyāāl míbóó."

Bad bēmbáá bé stĩma ne bad ábe békag ne stĩma, bad ábe bébele nsón á stĩma tē, bad ábe békábe nyoηgé á edíb é nkwě te, bēntyēēm nchabnede, ¹⁸ anyín áde bēnyínné mwěntud míbide' áde

béhyântεé mós. Bénlēbē e'saad bán, “Ndale e dyad ké póg eébedéé nēngáne enén!”¹⁹ Dóo bésyogεé e'bumbú áwab nló áyāle béchyé'áá', bélebé-'ε, béhōbē bán, “Etyag, etyag, ne ndale e dyad, echē bewōη bé stíma básúdé nhōn ne ábe bwēm. A etūn é háwa póg ngēn abódé chōm ésyāāl.

²⁰ “Bwεl-amīne asyāāl áwōg menyīnge áyāle nkōgsen míme ane mmwaád ákúdé. A-bad bé Dyōb, bembapεε bé nlomag ne bekal-bé-e'dáádəη, nyéwōg menyīnge áyāle Dyōb ábídtédé nyé mbakú tēngene mós.”

²¹ Dóo ángel e ngíne ényéné nyē ndim e aláá abwém-me dós á edīb é nkwē te, áhōbē aá, “Nén dóo bébwēmme ndale e dyad embáá, Babilōne, ásē ne ewanqe ésyāāl, bad béenyín-naá dós ámpē mbēb. ²² Ene pōndé ntogag míme bechog bé rílendε, ne bekón bé nkāngé, ntogag míme betōη bé ngōmbé ne betōη bé e'lon méewógnédté áwōη dyad-tē ámpē. Bad bé nsón mé mekáá ábē béebáá ámpē, ntogag mí mesín míme mékoge' bwēm méewógnédté ámpē. ²³ Awōη dyad tē, etrukāη éepenné ámpē mbéd, ehób é sámbé bós nchóm éewógnédté ámpē mbéd. Adé dyad bébēbéd dós áyāle ábē bekáb bé nyongé bós bébédé ndale é bad á nkōjsé, bad bé meloη mé nkōjsé mésyāāl-le bēndognéd áyāl e echōη ngan.”

²⁴ Dyōb ákōgséné Babilōne áyāle bad bé Babilōn béwúú bekal-bé-e'dáádəη, ne bad bémpēe ábe béwédé á nkōjsé.

19

¹ Ade ene Angel é máá mímén mekan mésyāāl ahób, dóo ríwógé chōm nēngáne ehób éche échágké

é ndun e mod ébídé ámĩn, bēbōnē bán “Mekɛnag mēbê ne Dyõb. E’soóson, ehúmé ne ngíne béhúú ne ádɛd Dyõb. ² Echê mbakú edé mbále etǎngéné-’ɛ áyǎle akáádté akwalɛɛ ambáá awě abělté bad bé nkõŋsé bésyǎǎl mbéb ne áde akáb dé mesón, akuné-’ɛ mekií nĩme ábē bembǎledɛ nĩme ane mmwaád ǎnsyõgké.” ³ Dóó bēbóné ámpē bán, “Mekɛnag mēbê ne Dyõb. Mwěntud nĩme mbíde’ ngáne ene ndale e dyad éhyáa’é nĩkag ámĩn á ngíndé ne á ngíndé.” ⁴ Abê bad bēmbáá móom mēbɛ ne bēniin ne échê nyam éniin bēnkwe’ áse á’sō é’ Dyõb bēbage-’ɛ mó edúbé, mó awě adiídé atii dé nkamlɛn, bēhōbē nén bán, “Ebê nê! Mekɛnag mēbê ne Dyõb.”

*Jɔnɛ anyiné ngande e e’wóngé
e Mwǎn-a-Ndyõŋ ní mbód*

⁵ Dóó nĩwógé ehōb ébídé á atii dé nkamlɛn, éhōbē’ nén aá, “Nyékene’ ádɛd Dyõb. Nyé ábe nyédé ábē bembǎledɛ, nyé ábe nyébage mó edúbé, ken bad ábe bédé etógnén-ɛ ké’ɛ ábe béesě etógnén.” ⁶ Dóó nĩwógé chõm nēngáne esaád é ngíne é ndun e mod, ébédé byánán mendíb nĩme mēsobpe’, ébédé ámpē néɛ dyõb ákumé’ áte ne ngíne. Echê esaád éhōbē nén, “Mekɛnag mēbê ne Dyõb. Ayǎle awɛd Sǎngwéé, Dyõb á Ngum adé á nkamlɛn. ⁷ Syánē déwóge’ menyĩnge bwámbwam, déhóbe bán dedé menyĩnge dékɛné-’ɛ mó, áyǎle pónde e e’wóngé eche Mwǎn-a-Ndyõŋ ní mbód epedé, sómbé-’ɛ emaá abonɛn. ⁸ Ayǎle akwõgnédé, Dyõb ábágé mó kunze áhê mbóté eche bēbáŋnédé kǎse e abad áde béchǎgɛé bán línen. ǎpene’ áte ásáá-’ɛ.”

Ene kàse e mbóté édé nēngáne mekan nĩme bad bé Dyöb bébeléé nĩme Dyöb áhedéé.

⁹ Dóo ene ángel élanḡeé me aá, “Tēl nēn we, Nnam ne ábē ábe bélébpé á ngande e e’wóngé eche Mwān-a-Ndyōḡ nĩ mbód.” Anhób áwēm ámpē aláá-’e me ámpē aá, “Ábén e’yale é’ mbále é’húú ne Dyöb.”

¹⁰ Dóo níkwédé ásē áwe e’só ábe mó edúbé. Anláá me aá, “Weébēlē nē, mémpē ndíi mbāledé a Dyöb nēe we, mbé nēe bad bēmpēe ábe bédúbé Krīstə, mbé-’e nēe nhóg awē atyéémé áyāl e mbále eche Yesue áyágté. Dyöb dóo nyétāḡéné edúbé abe. Ene mbále eche Yesue ábídté áwed, chóo ebage bad ngĩne ákal nkalan nĩ Dyöb.”

*Mod awē adiídé hósé eche épúbe’
atómé nyam echē ebíde
á edib é nkwe-te áte á nzum*

¹¹ Menyín meé ádyöb ánédndé. Héé rínóné bon rinyīnē’ hósé echē épúbe’, mod awē mó-’e andíi chí béchágé’áá mó bán Ane Awē Adé mbále ábelé-’e bad ábíi mbále tāḡene Dyöb. Akógsan bad nyaa echē etāḡéné áwanné-’é ábē bad bé ekoyí. ¹² Míd mébédé mó áte nēe muú nĩme níchodne’, anhé-’e e’kóté bé nkamlēn híin á nló. Anwōḡ dīn á yāl áde modmod éebii’ē éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-’e megombe nĩme béchúbé á mekií-te, dīn áde béchāḡeé-’e mó ádíi Eyale é Dyöb. ¹⁴ Sānze éche édé ádyöb énhē kàse é mbóté éche bebāḡnéde abad áde béchāḡeé bán līnen, épúbē’ é sāj-’e. Bēndíi hósé éche épúbe’ béhídē mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpe’ bwāmbwam embíd mó á nsəl-tē. Chóo ábenléé ákógsen bad bé meloḡ. Akamlēn-ne bó ne ekáá éche éhyédé. Akōḡtéd bwāl bé e’pum áte ábel ámin

besabé ábe bébenléé mím, álúmed míme melingá mé ngíne mé ébébtéd míme Dyöb á ngumε. ¹⁶ Dín ádé áwē mengombe ne áwē epəŋ mīn nēn bán, “Kāŋ e kāŋ ésyāāl ne Sāŋgwéé a besāŋgwéé bésyāāl.”

¹⁷ Dóo rínyíné ángel etyéémé á enyen-tē bon ábōnnē menōn míme mépúmmé’áá ádyōb ne ehób éche échǎgké aá “Nyéhyag nyéladen áyāle sāŋkalaa a ngande echē Dyöb débonšénné. ¹⁸ Nyéhyag nyédyê nyam é kāŋ, nyam é sánze émbáá, nyam é ndāle é bad, nyam é hósε ne nyam é bad ábe bédíídé chó. Nyéhyag nyédyê nyam é baányon bésyāāl, é kunze ne é betāŋ, bad ábe bédé etógnén ké’ε ábe béesě etógnén.” ¹⁹ Dóo rínyíné nyam ne kāŋ é bad é nkōŋsé ne échab sánze éládne áwan nzum ne ane awě ansébé apε ádíi hósε echē épúbe’ ne éche sánze. ²⁰ Dóo békóbé ene nyam ne nkal é’dáádəŋ a metóm. Ane nkal é’dáádəŋ a metóm ambé chó á’sō-te, álúmtē e’chemléd ádog bad ábe békúdé e’chem ábe ene nyam, bébagé-’ε échē edíidíŋε edúbé. Ade bédíi á alonǵé, bémwēm bó bad bébe á edib é nzab é muú, bényāŋ ne muú míme ríhunne’ bwámbwam. ²¹ Ane awě adíídé hósε ambenléd páá e echē embíd mó á nsəl tē awúú bad ábe bélyǎgé ásē, échē kāŋ ne échab sánze. Menōn mésyāāl ménkōd áde bédýdé échāb nyam.

20

Devale ābē á mehaŋ á etūn é ekálé é mwě

¹ Ade ane mod átómé ábē bad bé ekoyí áte, dóo rínyíné néε ángel ébídeé ádyōb ésudé ásē ewálé e’kii bé echóg échē éewóo asóg, ewálé-’ε sāŋkalaa a ngōbénǵābē awě adelé. ² Dóo ákóbé dragone, ene

nyǎ e'boǎd echě edé Devǎle, ebé-'ε Satane, áhanj mó á etún é ekálé é mwě. ³ Ambwém mó á echóg échě éewóo asóg ádíb, ápēn-ne chó ábēl bonj eéhēlē bad bé nkōṅsé adog ámpē káǎṅne á pónǎde echě ekálé é mwě émaá'é áte. Ambíd enê bénhūd mó á mehanj á esój é pónǎde.

⁴ Dóo nĩnyíné metii mé nkamlēn, bad ábe Dyǎb dēmbēé kunze ákamlēn, bóo bēndyēé áhed. Men-nyín-ne e'dǎǎdǎṅ é' bad ábe bēnwē. Bēnwūū bó áyǎle mbónj echě bēbídé'áá Yesue ne áyǎle akal áde békálé'áá nkalanj nĩme nĩhúú ne Dyǎb. Bēnwūū bó áyǎle bēbage-'aá ene nyam edúbé ké'ε échē ediídĩṅṅe ne áyǎle akob áde bēnkēnkobpé e'chem á mbom ké'ε á ekáá. Bétīm ámbíd á alonǎgé, bóobe Yesu Krǐstǎǎ bēbé á nkamlēn á etún é ekálé é mwě. ⁵ Nēn dóo débē mpuu mé e'só. Bad ábe bēnlyǎḡ ásē ábe bēnwē bēnkēntimmé ámbíd á alonǎgé káǎṅne ámbíd e ekálé é mwě. ⁶ Nnam nĩbē ne ábē ábe bēbē mpuu mé'só áte. Bédíi bad ábe bésáá. Kwééd echě edé kwééd e edǎǎdǎṅ éewónǎgé nǎṅine ámĩn e bad ábe bédé mpuu mé'só áte. Bonj bēbē prisε é Dyǎb ne échě Krǐstǎǎ bēbē-'ε á nkamlēn ne mó á etún é ekálé é mwě.

Jǎne anyíné Satane akwedé nzum

⁷ Ade échē ekálé é mwě épeé á asóg, bēhūd Satane á mbwǎḡ. ⁸ Abíd áde ábǐdtē á mbwǎḡ, áke metónǎgé mé nkōṅsé méniin, ádǎḡ bad bé nkōṅsé. Mmēn metónǎgé mé nkōṅsé médíi Gǎḡ, ne Mǎḡḡ. Satane áǎǎd bó áwan nzum, bēbuú-'ε áte nēṅḡáne nsíi nĩme nĩdé á edíb é nkwě. ⁹ Dóo békíi nkōṅsé áte nĩsyǎǎl, bēlǎṅnéd abwǎḡ á hǎm áde Dyǎb ádáá, wéε ábē bad bédíi, bonj muú mémbíid ámĩn nĩhyǎǎd bó baásyǎǎl bam. ¹⁰ Devǎle awě andog bó,

bémbwēm mós á edib é nzab é muú níme ríhunne' bwâmbwam, wéε ene nyam ne nkal é'dæádæη a metóm bédíí. Ahed dós békudté metake mé ngíne nkúu ne mŭte á ngíndé ne á ngíndé.

Dyöb ákáádté bad á asóg dé nköŋsé

¹¹ Dós rínyíné mod adiídé atii dé nkamlen ámbáá áde ápúbe'. Ahed-taá nköŋsé ne abobe ámīn bényōŋ' é áwe e'só-te béetime abé ámpē. ¹² Héε rínyíné bad ábe bémáá awé, bad ábe bédé etógnén ne ábe béesě etógnén, bétyéémé á'sō bé ádé atii dé nkamlen. Kálag éche Dyöb dēntenlé nīmāb mbeltéd áte, bēndibé chó áte, bēndibé-'ε empée áte. Ene chó enwōŋ mīn mé bad ábe bēbē abé ne abé ne Dyöb. Dyöb dékáād bad ábe bēwédé, nchoo ne mbeltéd nīmāb ngáne éténlédé á kálag-tē wē. ¹³ Bad ábe bēwédé á edib é nkwě-te bēnkě wéε Dyöb ábel békáad bó. Ábíníí bad-te ábe bēwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, bómpē bétyēēm á'sō é' Dyöb ábel békáad bó nchoo ne nīmāb mbeltéd. ¹⁴ Bémbwēm Kwééd ne Mbwóg e kwééd á edib é nzab é muú. Enén kwééd e edib é nzab chó edé kwééd e edæádæη. ¹⁵ Kénzéeé awě bēnkēntenlé dīn á kálag e alonǵé, bémbwēm mós á edib é nzab é muú.

21

Jōne anyíné nköŋsé ne nkoŋ ní mín mé ekóólé

¹ Ade nkáásé rítómé, dós rínyíné nkoŋ ní mín mékōōlé ne nköŋsé mé ekóólé. Nkoŋ ní mín ne rísé mé'só bényōŋ, edib é nkwě-'ε énkēmbáá ámpē. ² Héε rínyíné Dyad áde Asáá, Jerusalem e ekóólé, ahúε', ábídeé ámīn wéε Dyöb. Dyöb dēmbōŋsén mó ngáne bebaád bébōŋsanné sōmbé echě ekag á

e'wóngé. ³ Dóo níwógé ehób éche échákgké ébídé á atii dé nkamlɛn éhōbē nén aá, “Nyénəne’, e’dii é’ Dyōb é’dé ne baányon bəob! Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó, bó-’ε bebé ábē bad. Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó. ⁴ Apīnē bó mēsəd mésyāāl á mīd. Kwééd éebáá ámpē, bad béelebpé ámpē, béechií-’aá ámpē, béewóg-kaá e’we ámpē. Ebē nén áyāle mam mé nchun métómé.”

⁵ Dóo ane awē adíídé atii dé nkamlɛn áhóbéé aá, “Nyénəne’, mbele’ bwēm é’syāāl ekóólé!” Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Tēl nén, áyāle e’yale ábe níhóbéé é’dé mbále é’dé-’ε ábe moosyāāl ádūbēē.”

⁶ Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Emáá. Me-εé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, me-εé ndé mbooted mbé-’ε asóg. Kénzée awē píd ékóbé, mēbe mós mendib mé nhyélé níme mod ámwākē bonj abé á alongé abé ne abé. Mēbē-’ε nyé mós ngēn. ⁷ Mod awē átōm metake áte, adúbe áde ádúbpé me, mēbe mós ábén bwēm é’syāāl. Mēbē áde Dyōb mós-’ε abé awem mwān. ⁸ Bonj ne bad ábe béwóó mbwóg áte, ábe béewóó adúbe, ábe bebéle’ mbinde é mekan, bad bé ewúen, bekáb bé mesón, bekum bé ngan, bad ábe bebéenle’ myōb mé metóm ne bekal bé metóm bésyāāl, ádab abwóg á hōm ádii edib é nzab é muú níme níhunne’ bwāmbwam. Enén kwééd chó edé kwééd e edəədəŋ.”

Jəne anyíné Jerusalem a ekóólé

⁹ Dóo ángel póg átínté e ángel saámbé éche énwālē kúmbé saámbé éche élóné ne medim saámbé épédé bonj élāngē me aá, “Hyǎg, mēlūmēd we sómbé, mmwaád awē Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód.” ¹⁰ Dóo Edəədəŋ éche Esáá epíídé me bonj ene ángel ékεεné me á mbəəd mín echē echabé

ámın bwámbwam. Ambané me áwedé-mın alúmed me Jerusalem, dyad áde ásáá, ngáne ábídeé ámın wée Dyöb, ¹¹ ápené-ε ne ehúme é Dyöb. Adê dyad ákínáá áte née aláá dé etógnén áde álélé akud, ákiné áte née jáspa ányınnē-ε áte. ¹² Adê dyad dénwōn sánkalaa a e'ké ábe é'chábé ámın. Bénwōn nsəl mé e'ké dyōm ne mébe, ne ángel dyōm ne ébe éche éne nıme nsəl mé e'ké nısyāāl. Ayāl e nıme nsəl mé e'ké, bēntēl mın mé metúmbé dyōm ne mébe mé bad bé Israel. ¹³ Abé e'ké bénwōn ped éniin. Ped e á akuu enwōn mmwe mé e'ké nıláán, á mekunekune mmwe nıláán, á mehúléhúlé mmwe nıláán á ped e mbəŋ nıláán. ¹⁴ E'ké ábe bēnləŋned adê dyad bēnsumén ámın e meláá dyōm ne mébe. Amin e nıme meláá, bēntēl mın nıme bembapεε bé nıomag dyōm ne bébe ábe Mwán-a-Ndyōŋ ní mbód.

¹⁵ Angel echē eláŋgé'áá me nımén mekan, enwálé ntōŋ ní gól nıme áhəgné'áá adê dyad, nıme nsəl mé e'ké ne ábē e'ké é' dyad. ¹⁶ Adê dyad dénwōn metōŋgé méniin, e'chab áte ne e'kəl áte é'bédé nyaa póg. Ene ángel embenléd nıme ntōŋ áhəg adê dyad. Abédé ekólé é máyl ehóg ne mbwókel étáan. A e'chab áte, e'kəl áte ne e'chab ámın bébedéε nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhəg káŋne e'che bé e'ké, é'bédé móom mé méta ntóób ne ntóób. Ambenléd nhəgtéd nıme bad bésyāāl bébenladté. ¹⁸ Bēmbenléd jáspa álōŋ ábē e'ké. Bēmbenléd gól echē eesē mbinde áte, éche epene áte née dyené álōŋ adê dyad. ¹⁹ Meláá nıme bēnsuméé ábē e'ké ámın, mébedé bän bé meláá ábe bélélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsumε dé e'só, ábedéε jáspa, áde alónténé mébe, ábedéε safia,

áde álónténé meláán áget, áde álónténé méniin émeral, ²⁰ áde álónténé métáan, ónis, áde álónténé ntóób kanéilia, áde álónténé saámbé krisolit, áde álónténé waam béril, áde álónténé abog topas, áde álónténé dyôm kaladóni, áde álónténé dyôm ne ahóg hyasín, áde álónténé dyôm ne mébe ametís. ²¹ Mmén mmwe dyôm ne míbe mbédéé meláá mé etógnén, mmwe nhóg téé mbédéé aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empõj á dyad tê ebédéé gól echě eesē mbinde áte echě epene' áte.

²² A dyad-tê wê, menkēnyinné ndáb e Dyõb áyāle Sáj Dyõb é Ngumε ne Mwān-a-Ndyõj mí mbód, bédíi née ndáb e Dyõb. ²³ Adê dyad déehednéé bán áwõj enyεn ké'ε ngõn áwēd-te áyāle ehúmé é Dyõb édíi ábe e'nyínεn bé ekíde, Mwān-a-Ndyõj mí mbód-te ápene' née éche etrukāj. ²⁴ Bad bé nkõjsé bésyāāl bēbenléd ábe e'nyínεn bé ekíde ábel nĩmab mam nĩme bétāngéné abel epun ké éhéé. Kāj é nkõjsé épεén nĩmāb nhõn á dyad-tê wê. ²⁵ Mmê mmwe mé e'ké dyôm ne míbe béepenné mó mbêd, áyāle nkuu méebáá áwēd-te mbêd. ²⁶ Bépεén bwēm é' bwām ne nhõn mí bwēm é' bad bé nkõjsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, ké'ε mod awě abele' e'bébtéd é' mekan, ké'ε mod awě akale metóm ké nhóg éesólné á dyad-tê wê. Bad ábe mĩn médíi á kálag e alongé eche Mwān-a-Ndyõj mí mbód bēnpεn bõó bésāl áwēd-te.

22

*Jõε anyiné edib éche ébage
alongé á ngĩndé ne á ngĩndé*

¹ Dóo ene ángel élûmtéé me edíb é mendíb níme mébele boŋ mod abé á alongé á ngíndé ne á ngíndé, ényinnē áte nēngáne dyené. Echê edíb ébidé'áá á atii dé nkamlen áde Dyöb ne Mwän-a-Ndyöŋ ní mbód, ² époó' átínté e nzii á dyad-tê. A nkin mé échê edíb, pɛd ébe, nyaa e bwel póg eche echyáá' e'pum ábe é'bele boŋ mod abé á alongé abé ne abé ebédé áhed. Mmê mel méchyáá'áá e'pum nyaa dyôm ne ébe, méchyáá'áá ngon té. Bad bé nkõŋsé bébenládtáá ábab byaá ákud e'choóchoŋ. ³ Chõmchõm éche Dyöb ábágé ebómán éebáá á dyad-tê wê. Atii dé nkamlen áde Dyöb ne Mwän-a-Ndyöŋ ní mbód mébédé áwêd-te, bembæledɛ bé Dyöb-pe bébagé mó edúbé. ⁴ Bénýin Dyöb e'só ne e'só, áde dīn-ne démbē bó á mesó mé mbom. ⁵ Nkuu méebáá ámpē, béehéd-taá etrukáŋ káa enyen ányinen ekíde áyāle Sāŋ Dyöbe ábē ábab e'nyinen bé ekíde, bébē-'e á nkamlen á ngíndé né á ngíndé.

Jõne anyine epɛ éche Yesue

⁶ Dóo ene ángel élângeé me aá, “Abén e'yale ábe nílangé nyé é'dé mbále, né-óo nyédúbe bó. Sāŋ Dyöbe awê abage bekal bé'daðáŋ échē edaðáŋ ábel boŋ békale nímē nkalaŋ, alomé eche ángel álúmed ábē bembæledɛ mam níme mékwógé abenled.” ⁷ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénone', nkwogé apɛ. Nnam ne bad ábe béhíde' mekan níme bétélé á kálag-tê wén níme mébenléd bɔɔb ne á pónde echê ehúe' á'sō.”

⁸ Me, Jõne nwógé nnyín-ne nímén mekan. Ade níwógé nímén mekan nnyín-ne mó, menkwɛ áse á'sō é ángel echê enlúmed me nímén mekan, ábe

mó edúbé. ⁹ Boŋ anláá me aá, “Weébēlē nē! Měmpē ndii mbaledε a Dyōb nēε wε, ne nēε ábíní baányoŋ bé Křısto ábe bédé bekal bé’dǎǎdǎŋ ne bad ábe behíde’ chōm éche éténlédé á kálag-tē wén. Dyōb dǎǎ nyétǎŋgéné edúbé abε.” ¹⁰ Dǎǎ álǎŋgēε me ámpē aá, “Nyéēkōŋnǎd bad mekan nĩme mēbenléd nĩme méténlédé á kálag-tē wē áyǎle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bēbele mbéb bēbē bēbele’ mbéb. Abe bēbele mekan mé mbinde bēbē bēbele’ mekan mé mbinde. Abe bēbele mekan nĩme métǎŋgéné bēbē bēbele’ mekan nĩme métǎŋgéné, ábe bǎ-’ε bésáá bēbē bésǎŋ.”

¹² Dǎǎ Yesuε áhóbεé aá, “Nyénǎne’, nkwogé apε, áśábe mod-tē nchoo ne nsón nĩme ábélé. ¹³ Mε-εé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, awě Asébpé ne awě Adĩmténé, mbé-’ε Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam mbē ne ábē ábe bēwǎbpé nĩmǎb megombe, bēwōŋ kunze ápoŋ á mmwε mé e’ké áśól á dyad-tē ábel bēdyē e’pum é’ bwel ábe é’bele mod abé á alonjé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe béesól á dyad-tē wē, bédii bad ábe bēbélé mekan mé mbinde, bad ábe békume ngaŋ, bad ábe békábe’ mesón, bad ábe bēwúε bad, bad ábe bēbenle myōb mé metóm ne bad ábe bédǎǎ akal dé metóm ne ábe békale metóm.

¹⁶ Mε Yesuε, mε-εé nlómé echem ángel áláa nyé ábe nyédé á mwembé-te nĩmén mekan. Ndi ane awě abídé á mbyaa nĩme kǎŋ Dabidε, tintine a mbwεmbwε awě apene’.

¹⁷ Edǎǎdǎŋ é Dyōb ne Sǎmbé behóbε nén bán, “Hyǎg.” Kénzée awě awógé nén, mómpē áhǎb aá, “Hyǎg.” Ane awě píd ékóbé áhyε ámwē mendíb nĩmé mébele boŋ bad bébe á alonjé á ngíndé ne á

ngíndé. Mod ké ahée awě ahede' nímén mendíb
 átéd mó ngen.

Jɔne ahóbe ehób é asóg

¹⁸ Nsíme mod ké ahée etúu áte awě awógé e'yale
 ábe é'ténlédé á kálag tē wén t̄ngene mekan níme
 mébenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag tē wén,
 né Dyõb débādē mó medim níme bétélé á kálag tē
 wén. ¹⁹ Mod ké ahée-'ε awě áhūd ké eyale ám̄in
 e mekan níme méténlédé á kálag tē wén t̄ngene
 mekan níme mébenléd, Dyõb déhūd áde asii dé
 e'pum é' mel é' bwel ábe é'bele boŋ mod abé á
 alongé á ngíndé ne á ngíndé. Dyõb déhūd-tε éche
 etál á Dyad áde Asáá. Mm̄én mekan méténlédé á
 kálag tē wén.

²⁰ Ane awě abíde mbóŋ t̄ngene nímén mekan
 mésyāāl ahóbe n̄én aá, “Ne mbáale, nkwogé ape.”
 Ebê nê, hyăg a-Sánjú Yesu.

²¹ Nsimé níme Sánjú Yesue n̄íbê ne bad bésyāāl.*

* **22:21** Bad bésyāāl; donge á kálag dé'só áwóó Bad bé Dyõb káa
 Bad bé Dyõb bésyāāl.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48